

KRISLAI

Piktos Priemonės
Hillman ir Lewis.
Popiežius ir Merginų Ma-
cos.
Be Reikalo Išplūdes.
Ilgei Neatsileidžia.
Rašo A. Bimba

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Prasome visų "Laisvės" skaitytojų gauti nors po vieną naują skaitytojų savo dienraščiu.

No. 240 LAISVĖS ANTRASIS: 427 LORIMER STREET Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Spalio (October) 11, 1940 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXX. Dienraščio XXII.

So. Bostono "Darbininkas" pasirinko pikčiausias metodus išlaikymui savo biznio. Gal joks kitas laikraštis tokios neleistinos priemonės dar nėra panaudojęs.

Man pridavė vienas draugas laiską, rašytą vienai kapitalistinei kompanijai. Po juo pasirašo "Darbininko" gaspadorius Kunigas Francis W. Juras. Kunigužis prašo kompaniją pasigarsinti savo biznį "Darbininke".

Laiške kunigas išplūsta komunistus, paskui pasigiria, kad "Darbininkas" vienintėlis vajavotojas komunistų ir vertas kompanijos paramos formoje didelio apsigarsinimo. Tikrai juoda kunigiška sąžinė gali griebtis tokios priemonės savo kromelio išlaikymui.

Nebėra jokia paslaptis, kad Sidney Hillmanas nebesusikalba su John Lewisu. Hillmanas tolinasi nuo darbininkų. Jis virto prezidento Rooseveltto šeinikatarinka.

Tuo tarpu Lewisas bando tiesiai ir saugiai išvairuoti CIO vairą. Jis priešingai Rooseveltto politikai, kuri žingsnis po žingsnio ši didelį kraštą tempia į europinį karą.

Šis tų dviejų pasidalinimas nežada gero CIO judėjimui. Hillmanas jau sudrąskė New Yorko valstijos CIO konvenciją.

Komercinė spauda labai plačiai atžymėjo popiežiaus Pijaus XII labai rūstų pamokslą jaunom katalikėm merginoms. Jis jas išbarė labai smarkiai—išbarė už mačas. Jam nepatinka trumpi merginų andarokėliai, plonos suknelės, aptemptos krūtys ir visi kiti pagražinimai, kurie veda į pagundą mūsų jaunus kunigėlius.

Tegul dabar visos katalikės merguzėlės eidamos bažnyčion apsiengia ilgomis pilkomis lietuviškomis sėrmėgomis. Už kunigų vedimą į pagundinimą jos nebegaus jokio griečio atleidimo. Popiežiaus žodis ir paskutinis: Arba jo klausykite, arba kepsite keplėje!

Vienas draugas-svečias, užėjęs redakcijon sako: Pas mus vienas katalikas žmogus prisipažino, kad jis be reikalo išplūdo Lietuvos bolševikus. Jis gavęs nuo namiškių laiską. Laiške jam rašė, kad dabar Lietuvoje biedniems žmonėms atsiradė durys į naują ir laimingą gyvenimą. Prie Smetonos režimo jie buvo purvi laikomi, o dabar yra skaitomi lygiai piliečiais. Gauna žemės ir gauna darbų.

Ir daug tokių amerikiečių, kurie iš pradžių, sukurstyti nelemtu Lietuvos priešų, plūdo socialistinė vyriausybė, pakais savo pozicijas. Jie džiaugsis kartu su savo giminėmis ir pažįstamais Lietuvoje, kuriems nauja santvarka suteiks naują gyvenimą.

Kai kurie draugai stebėtinai ilgai pyksta. Turiu mintyje du buvusiu gausiu mūsų dienraščio korespondentų-bendradarbiu. Su vieno korespondencija buvo nesuipratimas, beveik keturi metai tam atgal. Iki šiol jis nei raišė neraišos iš savo kolonijos į "Laisvę". Kito draugo straipsnelio apie unijas negalėjome sunaudoti. Tai jau bus pora metų; jis tebevyksta.

Ir vienas ir kitas vyšur kalba: "Nerasysiu. Mūsų raštus į gurba talpina." Tai ir kantrybė tų draugų—

Italai Žada Amerikai Anglų Kolonijas, jei Ji Nerems Anglijos

Sako, Kariant Amerikai už Angliją Būtų "Savižudystė"

Roma. — Mussolinio laikraštis "Popolo d'Italia" spal. 9 d. žadėjo Jungtinėms Valstijoms pervers Anglijos pusiau-kolonijas ir kolonijas: Kanadą, Newfoundlandą, Bahamas, Bermudą, Jamaičą ir net Australiją ir Naująją Zelandiją, jeigu Jungtinės Valstijos nesikis į karą Anglijos naudai prieš Vokietiją, ir Italiją, ir jeigu Amerika nekludys Japonijos. Bet, girdi, jeigu Amerika įstos karan išvien su Anglija, tai bus pačiai Amerikai "savižudystė."

Mussolinio laikraštis išmetinėja, kad Amerika ginklais, amunicija, orlaiviais ir kitais karo reikmenimis taip gausingai remia Angliją. Jis tvirtina, kad "jeigu ne ta pagalba iš Amerikos pusės, tai Anglija būtų jau susmukusi."

"Popolo d'Italia" tikisi toliau gauti ir francūzų talkos prieš Angliją.

Roma, spal. 10. — Italų kariuomenė buvo pradėjus maršuoti pirmyn į rytus nuo Sidi Barrani, Egipte, bet sugrįžo atgal į tą miestą, kai pamatė perdidelės anglų jėgas, kaip kad praneša italų komanda.

200,000 Svarų Bombų Numesta į Londoną

Vokiečiai Praneša: Berlin, spal. 10. — Per naktį vokiečių lakūnai numetė 200 tūkstančių svarų bombų į Londoną; sukriušino didį geležinkelį centūrą Londone; visai sunaikino vieną pramoniską miestelį pietinėje Anglijoje; su sprogdino svarbų anglų fabriką ties Liverpooliu; pavojingai sužeidė kareivinį anglų laivą arti Skotijos; sekmingai bombardavo ir kulka svaidžiais apšaudė septynias anglų orlaivių stovyklas, taipgi ardė anglų geležinkelius ir kitus karius, kaip svarbius punktus visoje Anglijoje.

Per 24 valandas vokiečiai nukirto žemyn 16 anglų lėktuvų, o anglai nušovė 3 vokiečių orlaivius.

London, spal. 10. — Anglų bombininkai padarė 30 gaisrų Humberge ir Bremene.

Bucharest. — Baigia iš Rumunijos kraustyti šimtai anglų, kurie buvo viršininkai bei technikai anglų žibalo šaltinių ir jo valyklų.

be galo daug kantrybės reikiama taip ilgai pykti ant savo įstaigos...

TAI AMERIKA IR ANGLIJA TURETŲ PRADETI GERINTI SAVO SANTIKIUS SU SOVIETŲ SAJUNGA, SAKO SOVIETŲ ATSTOVYBĖ

London. — Sovietų atstovybės nariai ščia sako, kad Sovietų Sąjunga norėtų gerinti santykius su Jungtinėmis Valstijomis ir Anglija; bet Amerika ir Anglija turėtų pradėti žingsnius delei ryšių pagerinimo su Sovietais.

Šiaip gi nesą jokios priežasties, kodėl neturėtų gyvuoti draugiškumas tarp šių trijų šalių — draugiškumas ir prekyba.

(Pranešimai Amerikos spaudai iš Londono spal. 9. pakartojo, jog Sovietai nepatenkinti, kad Amerika ir Anglija vis nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Est-

nijos įsijungimo į Sovietų Sąjungą.) Vienas Sovietų atstovybės narys Londone pareiškė, kad Sovietų Sąjunga nenori jokio karo; kad ji laikosi nepusisikais, žiūri savo reikalų, ir neturi jokio palinkimo "savo pirštais krapštyti kitų kaštonus iš ugnies."

Kas liečia Tolimuosius Rytus (Chiniją ir Japoniją), Sovietai laikosi tos pačios politikos, kaip iki šiol, nežiūrint, kad Japonija prisidėjo prie karinės sutarties tarp Vokietijos ir Italijos. Šitaip Sovietai pranešę Anglijai ir Jungtinėms Valstijoms.

Šaukia Prezidentą Rooseveltą Viešai Pasmertk Terorą prieš Mažąsias Partijas

New York. — Rinkimų Teisių Komitetas suruošė trečiadienio vakare stambų mitingą Astor Hotelyje svetainėje, kur tarp kokių pastrečio tūkstančio žmonių dalyvavo ir kovotojai už pilietines laisves iš įvairių kitų valstijų. Mitingas buvo pašvęstas kovai už balsavimą - rinkimų teises komunistam, socialistam ir kitom mažosioms partijoms. Jos dabartiniu laiku daugelyje valstijų yra terorizuojamos. Rinkimų Teisių Komitetas yra šaka Visišalios Kos Sajungos Kovai už Konstitucines Laisves.

Susirinkimą atidarė komiteto pirmininkas Dashiell Hammett. Trumpoj įvardinėj kalboj jis pareiškė, jog čia "nesvarbu, ar mes sutinkame ar nesutinkame su įvairių mažesniųjų partijų siekimais ir programomis. Kas svarbu, tai kad visom partijom būtų išlaikytos lygios demokratinės rinkimų teisės. O dabartiniu laiku tos teisės atsidūrė mirtiname pavojuje. Jas slopina ne tik atskirų valstijų valdžios, bet ir tūli federalės vyriausybės teismai ir valdovai iš Washingtono."

Viena mokytoja iš Philadelphijos papasakojo, kaip tenaitinė policija ir Washingtono valdžios agentai terorizavo 58 mokytojus ir mokytojas už tai, kad jie davė savo parašus komunistų kandidatams šiuose rinkimuose.

Philadelphietis krautuvų tarnautojas Jerry Tannenbaum nupiešė, kaip jis ir keli desėtkai kitų darbininkų bei tarnautojų buvo išmėsti iš darbo, įtraukti į juoduosius sąrašus ir teismiskai kaltinami už tai, kad "jie pasirašė už komunistų kandidatus."

Columbijos Universiteto inžinerijos profesorius Walter Rautenstrauch savo kalboj smerkė ne tik didžiulius užsienių fašistų dikta-

torius, bet ir vietinius Amerikos diktatoriukus, kurie stengiasi išplėsti balsą socialistam, komunistam ir kitom mažosioms partijoms. Sakė, jog tuom daroma ir Amerikoje įvadas į tikrąją diktatūrą.

Jaunas socialistų agitatorius Al Hamilton pasakojo, kaip, girdi, būk patys komunistai stengėsi pakenkti socialistų kandidatam.

Už tai šį kalbėtoją paskui subarė pirmininkas Hammett, primindamas, jog šiam susirinkime uždrausta kalbėt apie skirtumus bei ginčus tarp įvairių partijų.

Rašytojas Theodore Dreiser negalėjo dalyvauti susirinkime, nes jis serga ir randasi vienoj vakarinėj valstijoje. Tai jis atsiuntė savo pareiškimą, kuris ir buvo perskaitytas. Dreiseris, be kitko, peikė prezidentą Rooseveltą, kad jis tik gražiai kalba apie demokratiją, bet neužtaria mažųjų partijų, kurias persekioja net kai kurie paties Roosevelto valdininkai.

Kalbėtojai reikalavo, kad prezidentas Rooseveltas viešai pasmerktų visus tuos, kurie terorizuoja komunistus, socialistus ir kitas mažąsias partijas už jų rinkiminę veiklą.

Tarp kalbėtojų buvo advokatai Herald Houston iš W. Virginijos, Frank Cohen iš Mass., Ira Silverman iš Chicago, Sam Newburgher iš Pittsburgho, rabinas Moses Miller, mergina Sally Winters iš Ohio ir kt. Advokatai gynėjai komunistų ir socialistų rinkiminių teisių nupiešė tiesiog bestijiską įvairių vietinių valdžių žiaurumą prieš piliečių parašų rinkėjus šiom partijom ir parodė, jog net federaliai apskričių teisėjai visiškai nesiskaito su konstitucinėmis teisėmis kas liečia mažąsias partijas.

Londono radio žiūri, jog kai japonai įsigalės Indo-Chinoj, jie puls Holandišką Rytinę Indiją. (Jungtinės Valstijos jau kelis kartus persergėjo japonus, kad Amerika prie-

Vokiečių Bombininkai Užkūrė Gaisrus per Visą Londoną

"TULOS ŠALYS" NORI KARO TARP SOVIETŲ SAJUNGOS IR JAPONIJOS

Berlin. — Japonijos ambasadorius Togo, ruošdamasis važiuoti namo iš Maskvos, surengė ambasadoje pokilį, į kurį buvo pakviestas Sovietų komisarų pirmininkas Molotovas ir kiti aukšti Sovietų vyriausybės nariai.

Pranešama, kad Togo pokilyje tvirtino, jog "kai kurios kitos šalys labai geidžia, kad įvyktų karas tarp Sovietų ir Japonijos, bet japonai nenori jokio karo."

Sakoma, jog japonų ambasadorius Togo pridūręs, kad Japonija priešinsis, jeigu Sovietai toliau taip rems Chiniją ginklais ir amunicija, kaip iki šiol.

Anglija Palieka Jungtinėm Valstijom Pradėti Karą su Japonais

London, spal. 10. — Valdžios diktuojamas, Anglijos radio paskelbė pasauliui, kad anglai nenori karo su Japonija ir stengsis jo išvengti. Anglija, girdi, jau ir taip turi gana darbo kariant su Vokietija ir Italija.

Kalbama, jog kai Anglija spal. 17 d. atidarys Burmos kelią ginklam ir amunicijai į Chiniją, tai būsianti pradžia karo tarp Anglijos ir Amerikos, iš vienos pusės, ir Japonijos, iš antros. Bet, girdi, "Anglija nepradės to karo. O jeigu Amerika pradės jį, tuomet Anglija visomis jėgomis padės Amerikai kariant", kaip sako anglų radio.

Reikalauja, kad Francūzai Užlaikytų Japonų Karius Indo-Chinoj

London, spal. 10. — Čia gauta pranešimai, kad Japonija siūnčia vis daugiau savo kariuomenės į Francijos koloniją Indo-Chiną. Japonai iš Indo-Chinos ne tik daro kariškus veiksmus prieš Chiniją. Jie rengiasi visai užimt šiaurinę Indo-Chinos pusę. O žinia iš Shanghajaus teigia, jog Japonija reikalauja, kad francūzų valdžia Indo-Chinoje duotų užlaikymą visai japonų kariuomenei tenai.

Londono radio žiūri, jog kai japonai įsigalės Indo-Chinoj, jie puls Holandišką Rytinę Indiją. (Jungtinės Valstijos jau kelis kartus persergėjo japonus, kad Amerika prie-

Anglų Orlaiviai Pleškino Karinius Vokiečių Punktus

Anglai Praneša: London, spal. 10. — Per visą naktį ir iš ryto vokiečių orlaiviai be atlaidos naikino Londoną sprogstamomis ir padegamomis bombomis, ir užkūrė eiles didžiųjų gaisrų per visą miestą skersai-išilgai. Liepsnoja ir pats Londono centras.

Eigoje 24-rių valandų prieš orlaiviai bombomis apardė ir antrą ligoninę Londone. Kiek žmonių jie per naktį ir dieną užmušė bei sužeidė, dar nesuskaityta.

Vokiečių lakūnai taipgi bombardavo visas kitas Anglijos dalis; kai kur iš kulkasvaidžių šaudė ir žmones gatvėse.

Anglų orlaiviai, iš savo pusės, visu įnirtumu degino ir ardė vokiečių žibalo sandėlius, fabrikus ir prielaukas Humberge, Bremene, Wilhelmshavene; Kruppų amunicijos fabrikus Essene, nikelio fabriką Frankforte, orlaivių dirbyklą Holandijoje ir įvairias vokiečių prielaukas šiaurinėje Francijoje ir Holandijoje.

Anglai per dieną nukirto žemyn 4 vokiečių orlaivius, o vokiečiai—1 anglų lėktuvą.

London, spal. 10. — Šiandien vokiečiai bombardavo 50 Londono apskričių.

London, spal. 10.— Anglų oro bombos pataikė į kai kuriuos vokiečių karinius laivus prielaukose šiaurinėje Francijoje.

Vokiečių Bombos Sudaužė Garsios Katedros Altorių

London, spal. 10. — Vokiečių orlaiviai, be kitko, apardė garsią istorinę St. Paul's katedrą Londone ir sužeidė didįjį jos altorių.

Vokiečių oro bombos suardė dar vieną londoniečių slėptuvę ir užmušė 36 žmones joje.

Rumunija Sulaukė Žibalo Pardavinėjimą Graikijai

Bucharest, Rumunija. — Rumunų valdžia, pagal vokiečių reikalavimą, sustabdė savo žibalo ir gazolino pardavinėjimą Graikijai. Numatoma, kad Rumunija sulauks žibalo praleidimą ir Turkijai.

Graikija per metus pardavė 128,000 tonų žibalo ir gazolino, iš Rumunijos, o Turkija—200,000 tonų.

šinsis, jeigu jie mėgins užimt Holandišką Rytinę Indiją.)

ORAS. — Biskį šilčiau.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
every day, except Sunday
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. Stagg 2-3378
President . . . . . Jos. Kairys
Secretary-Treasurer . . . J. Gaslunas
Editor . . . . . Roy Mizars

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$5.50
United States, six months	\$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.25
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$5.50
Canada and Brazil, six months	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Dorothy Thompson Pasisakė

Dorothy Thompson yra republikonų organo "Herald - Tribune" kolumnistė. Per eilę metų ji bendradarbiauja tam laikraščiu. Pats laikraštis, aišku, stovi su Willkie, republikonų kandidatu į krašto prezidentus. Per keletą pastarųjų metų Dorothy Thompson smarkiai kritikavo Rooseveltą.

Bet štai pereito trečiadienio to laikraščio laidoj Miss Thompson pareiškia, kad ji remianti prezidento Rooseveltto kandidatūrą! Ji sako, jog tarp abiejų kandidatų—Roosevelto ir Willkie—esminių skirtumų nebėra. Jiedu turi daugiau dalykų, dėl kurių susitaiko, negu dėl kurių nesusitaiko.

Sis kolumnistės išstojimas už Rooseveltą patvirtina tų žmonių įrodinėjimus, kad tarp republikonų ir demokratų kandidatų esminio skirtumo nėra, kad demokratai ir republikonai veikia išvien, kad jų abiejų politika yra vienoda. Balsuotojai, kurie norės pareikšti savo nepasitenkinimą esamosios krašto administracijos politika, turės balsuoti ne už Willkie, bet už mažumų partijų kandidatus,—kur jie bus rinkimų sąrašuose.

Anglijos Žmonės Juda

Nepaisydami vokiečių bombų lietaus, nepaisydami naminių reakcijos, Anglijos darbo žmonės—darbininkai, intelektualai, fermeriai—veikia. Jie šaukia Liaudies Konvenciją sausio mėnesį, kur bus aptariami bėgantieji reikalai ir einama prie sudarymo liaudies vyriausybės.

Anglijos darbininkuose šiandien veikia elementu pasiliko to krašto komunistai, su kuriais kooperuoja eiliniai socialistai.

Socialistų lyderiai, reakciniai darbo unijų vadai, nuėjo su valdančiąja klase. Bet socialistai darbininkai eina su komunistais. Jie puikiai žino, kad šalis tik tuomet bus galima apginti nuo priešų, kai joje bus tvarka.

Didžiausias Anglijos žmonių priešas—vidujinis priešas; Hitlerio sėbrai, užima aukštas vietas. Didžiausias taikos priešas ir Anglijos žmonių priešas yra Muničo "didvyriai". Tiesa, patį didžiausį Muničo "didvyrių", Chamberlainą, jau pavyko išvyti iš valdžios. Bet joje dar pasiliko Chamberlaino sėbra, — pav. lordas Halifaxas ir kt. Jie turi būti pasiūsti pasakui Chamberlainą, sako Anglijos komunistai. Anglijoj turi būti sudaryta liaudies vyriausybė, kuri konskriptomų visą turtą ir viską kovai už Anglijos žmonių saugumą, apgynimą. Be to, tuojau privalo būti pagerintas darbo žmonių gyvenimas, atsteigtos jiems demokratinės teisės, pakeltos algos, apsaugotos jų gyvybės nuo priešų puolimų.

Šitie tai yra reikalavimai, kuriuos Anglijos komunistai kelia ir kurie suranda didelio prielankumo to krašto darbo žmonėse.

Atsišaukimas

Brangieji Tautiečiai!

Rugsėjo mėn. 30 d. atvykau iš Buenos Aires New Yorkan laivu "Brasil", bet laikinai likau sulaukytas saloje "Ellis Island", nes reikalinga atlikti kai kuriuos formalumus, kaip Lietuvos piliečiui. Džiaugiuosi, kad jau greitai laiku galėsiu susipažinti su visa lietuvių ko-

lonija ir Jai pakoncertuoti. Kadangi manas visus vieną mėnesį, tai busi laimingas, jei man pavyks prisidėti savo menu prie lietuvių kolonijos suvienijimo.

Taip pat trokštu įeiti į kontaktą su lietuvių menininkais ir irį prisidėti prie meno kultūros kelimo kolonijoje.

Pietų Amerikoj (Argentinoj, Urugvajuj ir Braziljoj) turėjau 18 koncertų didžiausiose teatruose ir radiofonuose. Buenos Aires turėjau simfoninį koncertą (buvo atlikta mano Elektrinė Poema dideliu orkestru) Teatre Colon, (didžiausiam Pietų Amerikoj, 5,000 vietų), ir fortepijono koncertus teatruose: Cervantes, Teatro del Pueblo (4 koncertus), Consejo de

Ligonbučiai, Darbininkų Namai...

Keistos "žinios" tenka mums šiandien skaityti iš Londono ir Berlyno. Kai Londoną aplanko vokiečių "paukščiai ir palėdžia savo baisuosius kiaušinius—bombas—tai dažniausiai mums tenka apie tai skaityti: vokiečiai pataikė ligonbučiuosna, darbininkų namuosna, mokyklosna, ir tt. Kai anglų bomberiai aplanko tuo pačiu tikslu Berlyną—iš ten gauname tokias pačias žinias.

Ar reikia sakyti, kad tokios "žinios" yra niekas daugiau, kaip tik abiejų kraštų karo štabų propaganda? Ar reikia sakyti, kad nei vokiečiai bando pataikyti į anglų ligonines, nei anglai bando pataikyti į vokiečių ligonines. Abiejų kraštų orlaivininkų tikslas yra: taikyti į militarines bazes,—į fabrikus, į geležinkelius, į elektros jėgos stotis, ir kt. turinčias militarines reikšmės įstaigas.

Bet pasitaiko, kad bomba nepataiko tan taikiklin, kurin ji yra taikoma. Dažnai pasitaiko, kad tokia bomba nukrinta ir į ligoninę, ir į darbininkų namus, ir į palocių, ir į mokyklą. Na, tuomet karo cenzoriai, ir bando pasauliui parodyti, kokis priešas yra žiaurus, kaip jis nepaisančiai sėja ugny į nekaltų žmonių namus bei ligonbučius.

Panašiai buvo Sovietų Sąjungos-Suomijos karo metu. Panašiai yra ir dabar. Dėl to, skaitytojas, skaitydamas tos rūšies pranešimus, visuomet privalo vartoti savo protą.

Karas yra baisus. Karas žiaurus. Karas naikina viską, kas yra žmoniškai gražiausia ir geriausia: kultūrą, žmones, turtą. Juo greičiau toji sistema, kuri gimdo karus, pranyks, tuo žmonija bus laimingesnė!

Boikotuoja

"Naujienos" šimtu nuosimčių pritaria "Keleivio" skelbiamam boikotui komunistams. Jos pritaria fašistų skelbiamam boikotui komunistams. Jos pritaria klerikalų skelbiamam boikotui komunistams. Kitais žodžiais, klerikalai, fašistai ir socialistai eina iš vien kiekvieno klausimu, kuris tik yra atkreiptas prieš "komunistus."

Bet toji trejukė vieno dalyko nepajėgia suprasti: skelbdama boikotą neva komunistams, ji skelbia boikotą pati sau. Ji vėją sėja, už tai audrą jai teks pjauti.

Komunistu apšaukia tie gaivalai kiekvieną žmogų, kuris mano, kad šiandien Lietuvos darbo žmonėms bus daug geriau gyventi negu buvo prie Smetonos. Vadinasi, už tai, kad, sakysime, biznierių arba profesionalas arba bile kokio užsiėmimo asmuo mano, kad Lietuvos žmonėms šiandien bus lengviau gyventi negu buvo prie Smetonos, jie vadina jį komunistu ir skelbia jam boikotą! Ir prie to absurdiško, prie to idijotiško darbo, kurį sugalvojo karštagalviai fašistai, socialistai mieliai prisideda!

Turime gyvų pavyzdžių, kaip fašistai, skelbdami boikotą "komunistams", nusiboikotavo patys save!

Prie to prieis ir "broliai" socialistai!

Kanadoje ir Pas Mus

Informacijų laikraštukas "In Fact" rašo, kad, nors Jungtinės Valstijos gyvena kol kas neutraliai, pas jas verstinas kareiviavimas yra plačiau imamas, negu Kanadoje, kuri yra kare.

Kanadoje verstinio karo tarnybon imama vienam mėnesiui, o ne metams. Kanadoje 30,000 vyrų bus paimta verstino karo tarnybon iš 5,000,000 vyrų, esančių tinkamame amžiuje. Na, o Jungt. Valstijose iš 62,000,000 vyrų, esančių tinkamame amžiuje militarinei tarnybai, bus paimta pirmu ėmimu 900,000 vyrų. Jeigu taip yra, tai gan keistai atrodo!

Militarinė misija iš Panamos, Peru, Bolivia ir Colombia respublikų; šie kariai atvyko į Jungt. Valst. pasitarimams dėl bendro apsigynimo.

Išnaudokime Ilgus Žiemos Vakarus Rimtoms Prelekcioms iš Sveikatos ir Socialio Sugyvenimo Sričių

Ginčiais, vaikišku būdu vienai kitiems liežuvio rodytu nieko neatsieksim. Negaišinant laiko stverkimės kurybinės kultūros dirvoje darbo—švieskimes ir kultūrininkimės. Artinasi ilgi žiemos laiko vakarai. Lietuvis apgyventos kolonijos turi dainos ir dramos grupes ir tos grupės sykis nuo sykio suteikia viešą pramogą, atgaivindamos ilstančią nuo sunkaus kasdieninio darbo — žmogaus jausmus (sielą). Tokis žygis iš pušės dainos ir dramos grupių yra girtinas ir vertinamas. Be to negana. Reikia dar kitose srityse žmogaus gyvenimo suteikti naudingų ir reikalingų žinių; kad jis pajėgtų nugalėti ir sunkiausių gyvenimo našta. Reikia suteikti eilių-eiles, prelekcijų - pamokinių, pagrindinių bešališkai nušviesti nūdienos socialiam gyvenime kylančius klausimus. Nūdien mes tik girdim ir skaitom spaudoj, kad "Lietuvos nebėra", kad lietuviams grėsia pavojus išnykti—ištautėti—išsigimti. Bet tam piktui—atsparos vaistų neįjieskom! Tai negerai—negerai.

Gerbiamieji šių eilučių skaitytojai,—ką jūs pasakytumėt, jei jūs pašauktumėt gydytoją pas ligonį ir gydytojas atėjęs—vieton suraminimo ligonio ir suteiktum jam reikalingos pagalbos, pasakytų jam: Tau pagalbos nebėra, tu turi žygiuoti į anapus garbo! Ar tokiam gydytojui nepaįtūmėt šluotgali ir nevytumėt nuo ligonio? Argi nepasipiktintumėt tokiu geradariu gydytoju?

Lyginai tas pats išeina ir su mūsų vadais-vadukais. Galima būti šalininku privatinės nuosavybės, bet kada privatinės nuosavybės režimas pereina ribas ir 95% nuosimčiai šalies ar valstybės gyventojų tampa nuskandinti neišbrendaman skurdan, o tik 5% pluduriuoja it bulvinis blynas riebaluose, tai jau blogai! Ir nepakenčiama! Pakeitimas tokio režimo turi įvykti.

Mujeres, Radio Exelsior etc., etc. Taip pat turėjau kelis koncertus teatre Jose Verdi lietuvių kolonijai.

Tad iki greito pasimatymo. Prof. Vytautas Bacevicius.

Lietuvos Literatūra Rusų Kalboj

Kaunas. — Valstybinė Sovietų knygų leidykla — Goslitizdat — pavedė rašytojui Petru Cvirkaui suredaguoti lietuvių prozos antologiją, kuri bus išleista rusų kalba, Maskvoje. Į šią antologiją įeis geriausi senesnės ir jaunesnės lietuvių rašytojų beletristų kartos darbai.

Antologija buvo jau pradėta ruošti kiek anksčiau. Talkininkais į šį darbą pakviesti rašytojai A. Venclova ir K. Koršakas.

Vilnius. — Kasant žemę Ozeškienės aikštėje buvo atkastas šešioliktojo šimtmečio bokštas. Pasirodė, kad bokštas yra statytas Radvilų laikais. Bokšte rasti Radvilų herbai, ženklai ir kitos žymės. Bokštą pasiėmė tirti ir globti kompetingos įstaigos.

Vilnius. — Vilniaus mieste smarkiai plečiami viešieji darbai. Naujasis Vilniaus m. ir apskr. viršininkas Guzevičius su miesto burmistru Krutuliu ir inžinierium Žemkalniu applanė darbavietes ir susipažino su darbų vykdymu. Numatoma viešuosius darbus dar labiau suintensyvinėti mieste ir priemiesčiuose. Ypač numatoma stipriai suintensyvinėti Neries reguliavimo darbus. Neries reguliavimas bus vykdomas ligi pačių Turniškių. Pačiose Turniškėse prie elektros stoties statybos numatoma žymiai padidinti darbininkų skaičių.

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas:
Gerbiamas "Laisvės" Redakcija: Malonėkite atsakyti šį mano klausimą, arba išrūšti šiuos mūsų ginčus. Kokią dabar socialistai turi vėliavą? Vienas mano draugas sako, kad jie turi raudoną vėliavą. Aš žinau, kad jie turėjo raudoną vėliavą, nes kada aš priklausa Socialistų Partijoje ir apvaikščioldavome pirmą gegužės, tai mes nešdavome ir raudoną vėliavą. Bet dabar socialistai pabėgo nuo raudonos vėliavos. Todėl mes nebežinome, kokią vėliavą jie dabar turi.

Antras mano draugas sako, kad jisai gerai pažįsta "gerus socialistus" veikėjus. Tie veikėjai per 1905 metų revoliuciją vardan socialistų Lietuvoje arkliai uodegas pjaustydavo ir šikšnines vadeles vogdavo. Tai jisai tvirtina, kad socialistų vėliava esanti padaryta iš arklio uodegos.

Tarių iš anksto ačiū.

J. Webro.

Atsakymas:
Amerikos socialistai savo apeigoje tebešioja raudoną vėliavą, kaip ir pirmiau. Nesame girdėję, kad jie būtų raudoną vėliavą atmetę ir kitą priėmę.

Kas liečia tą jūsų antrą draugą, tai jisai nesąmones

ŠYPSENOS

Panelė Švenčiausia Nerukė,
O Kristus Nevažinėjo
Automobiliu

Viena brooklyniskė panelė, nei Dievui dūšia nekaltai, sekmadienį nuėjo į bažnyčią pasimelsti. B e s i k l a u s a n t mūsų merguželei graudžių pamokslų,—ėmė ji nabagė ir pamiršo bažnyčioje "hand bag",—kurį lietuviškai ponios vadina—"ridikulių"...

Pagalčiau, tapo šis krepšelis surastas, ir pametėja atėjo pas kleboną įieškoti...

—Na, jaunoji lietuvaite, tai sakai pametėi "ridikulį", aa?... —glostydamas rankas, plonu balseliu, klebonas užklausė šios jaunos lietuvaitės.

—Taip, dvasiškas tėveli, per neatsargumą aš jį pamiršau bažnyčioje,—tvirtino ji.

—Na, gerai, tai dabar panele turėsite išvardinti, kas tame krepšelyje buvo? —džiaugsmingai statė klausimą klebonas.

—Buvo nosinė, pinigų tiek ir tiek..., milteliai veidui baltinti, evoko formos prietaisai lūpoms nuvažyti ir... ir daugiau nieko...—mergina užbaigė.

—Na, o kas dar daugiau ten buvo? Jokio minkšto dalyko daugiau nebuvo?—klausė klebonas.

—Taip, buvo pakelis cigarečių ir... tas... —mergaitė susimaišius atsakė.

—Taigi, matai, mergele, ar Panelė Švenčiausia rūkė, ir ar ji daugiau ką darė, kaip kad jūs darote?—klebonas išmetinėjo merginai.

—Bet, dvasiškas tėveli, Jėzus Kristus automobiliu taipgi nevažinėjo ir jaunos gaspadinės nelaikė... —panelė jam mandagiai pastebėjo.

Išplito klebono kaktoje akys; aplink akis atsirado storos gyslos—lygios vyžų apipavaroms; ir daugiau neargumentavęs atidavė merginai krepšelį.

Dzūkėlis.

Gaukite "Laisvei" naujų skaitytojų.

kalba ir neapsimoka su juo ginčytis. Matyt, jis neatkaria 1905 metų socialistų nuo chuliganų, kurie atlikinėjo kriminališkus darbus.

Klausimas:
"Laisvės" patarėju, atsakyk į sekamą klausimą: Jeigu kurie lietuviai vilniečiai yra Lidos apskrčio, kurie buvo po lenkais, bet 1939 metuose Sovietų Sąjungą užėmė Vilniaus gubernija, bet paskū tuos kraštus Sovietai atidavė Lietuvai, o pasiliko sau Lidos ir Ašmenos apskrčius. Tai ar šitie žmonės turi registruotis Sovietų konsulate, jeigu nori būti savo gimtinio krašto piliečiais? Taipgi prašau paskelbti Sovietų Sąjungos konsulato adresą.

A. S.

Atsakymas:
Visi Vilniaus gubernijos lietuviški apskrčiai yra dabar dalimi Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos. Todėl visi tų apskrčių, kaip ir visų kitų Lietuvos apskrčių, iševiai turi užsiregistruoti Sovietų Sąjungos konsulate, jeigu jie nori būti Lietuvos piliečiais.

Sovietų Sąjungos konsulato adresas yra toks:
7 East 61 St., New York, N. Y.

BAISI ORLAIVIŲ BOMBŲ SPEKA

Mes, kasdien beskaitydami žinias apie iš orlaivių bombardavimą Londono bei Berlyno, negalime įsivaizdinti, kokią baisią spėką turi paleistos iš orlaivių bombos sprogimas. Londoniečiai ir berlyniečiai tą gerai žino.

Čia paduosiu keletą pavyzdžių, kurių ir paveikslus po ranka turiu.

Paleista iš vokiečių orlaivio bomba Londone pataikė į vidurį didelės mokyklos, keturių aukštų. Perskriodus visus keturis aukštus bomba sprogo atsimušus į cementines grindis sklepe, perskeldama mokyklą į dvi dalis, tarp kurių pasidarė apie dešėto jardų spraga. Beje, tuo kartu ton mokyklon buvo subėgę daugelis miestiečių slėptis nuo bombų...

Kitoj vietoj bomba krito ant gatvės, pro kurią vieta tuo kartu važiuo didelės trokas. Sprogimo spėka trokš su vežiku užmetė ant trijų aukštų namo stogo, žinoma, mirtinai sužeidžiant vežiką.

Vėl kritus bombai gatvėj prie stovinčio automobilio, sprogo spėka automobilį, kaip kokį šipulį, išmetė į viršų ir įmetė į vienos stupos miegrumį... Įmetė ne pro duris bei langą, bet staciai per sieną.

Na, o visokie "mokslinčiai" dar vis stengiasi išrast smarkiau sprogančių bombų!

Rusų Liaudies Pasakotoja Marfa Kriukova

Zodinė kūryba—tai turtingiausias rusų tautos lobynas (skarbas) žmonių padavimų, pasakojimų bei dainų apie savo krašto praeitį. Ir Sovietų vyriausybė vertina ir gerbia gabius pasakotojus bei dainuotojus apie senovės įvykius ir žmonių būklę tais laikais.

Neperseniai buvo Maskvoje suruostas paminėjimas garsiai rusų pasakotojai Marfa Kriukovai, suėjus jai 50 metų amžiaus.

Ši moteris turi nepaprastą atmintį ir gabumą atpasakoti kūrybinius liaudies padavimus, kurie buvo perduodami iš kartos į kartą. Sovietų vyriausybė išleido jau tris stambias knygas bylinų, tai istorinių ir buitinių pasakojimų, kuriuos surinko ir taip gambiai atpasakojo Marfa Kriukova. Sovietiniai mokslininkai, kalbininkai ir istorikai atrado, jog tos bylinos turi didelę reikšmę istorijai, kalbos mokslui ir poezijai. Kriukovos surinkti pasakojimai-bylinos yra netiesioginė istorija, tokia, kokią išsaugojo pati rusų liaudis.

Bylinų didvyrių vaidžiai patiekia didžiulį žmogaus jausmus: vyriškumą, dorumą, gilią meilę savo kraštui ir negailestingą neapykantą priešui savo tėvynės. Dar nebuvo atsitikimo, kur liaudies žodine kūryba būtų išsaugota tokiu platumu (Tąsa ant 7-to pusl.)

ISRASTI VANDENS NEBIJĄ KLIJAI

Amerikiečių medžio amatininkų laikraštis "Wood Worker" praneša, kad išrasti nauji kljiai, kurie visai nebijo drėgmės ir net ilgo mirkymo vandenyje. Pamatinė šių kljų medžiaga yra pušų bei eglė sakai. Kljuojant, sakysime, dvi lentas, jos yra suspaudžiamos karštu presu turinčiu net 100 tonų slėgimo. Taip sakų kljai ne tik prakyssta, bet susisunkia į medieną abiejų lentų. Tada mirkyti suklijuotas lentas vandenyje kad ir ištisas savaites, o kljai nē kiek neatšileidžia.

Kiek Darbininkų Žuvo Parako Eksplozijose

Čia paduosiu sąrašą eksplojavusių parako išdirbysčių Jungtinėse Valstijose per 24 paskutinius metus ir skaičių žuvusių bei sužeistų tose nelaimėse darbininkų.

1916 m. liepos 30 d. Black Tom, Jersey City, N. J., 4 žmonės užmušti ir 100 sužeista.

1925 m. liepos 10 d. Navy Munitions Depot, Dover, N. J., 20 užmušta ir 100 sužeista.

1928 m. kovo 17 d. Hercules Powder Co., Valley Falls, N. Y., 4 užmušti ir 5 sužeisti.

1929 m. kovo 26 d. E. J. DuPont de Nemours and Co., Gibbstown, N. J., 2 užmušti ir 12 sužeista.

1930 m. kovo 21 d. Picatinny Army Arsenal, Dover, N. J., 3 užmušti ir 3 sužeisti.

1934 m. kovo 9 d. Hercules Powder Co., Kenvil, N. J., 4 užmušti ir 600 sužeista.

1934 m. birželio 28 d. Denn Powder Co., Olympia, Wash., 10 užmušta ir 5 sužeista.

1940 m. kovo 23 d. Picatinny Powder Co., Dover, N. J., 19 sužeista.

1940 m. rugsėjo 12 d. Hercules Powder Co., Kenvil, N. J., 49 užmušti ir 100 sužeista.

Vėliausia eksplozija įvyko Picatinny arsenale, kur vėl 2 tapo užmušti ir 11 sužeista.

Viršminėtose eksplozijose žuvo 98 žmonės ir buvo sužeista 955. Tai parako baronų aukos.

J. Matačiūnas. AMERIKOS AR ANGLIJOS GYNĖJAI?

Fabrikantas W. S. Knudsen, pirmininkas valdiškos patariamosios komisijos Amerikai ginti, sako, kad šios šalies fabrikantai siunčia ir siųs Anglijai 40 procentų visų orlaivių, kuriuos jie pagamina. Pats Knudsenas tatau užgria.

O karininkas A. Williams ir kiti amerikona orlaivynų žinovai nurodinėja, kad Amerikai pati silpnai stovi karinių orlaivių srityje, ypač lyginant su Vokietija.

Didysis Mokslininkas Timiriazevas

Newyorkiečiai kelios savaitės atgal galėjo matyti New Yorko Times sekmdienio laidoje atvaizdą Sovietų pašto ženkle su Timiriazevo paveikslu.

K. A. Timiriazevas buvo labai žymus Rusijos mokslininkas. O tas paštaženklis yra tik vienas iš daugelio pavyzdžių, kaip Sovietų vyriausybė gerbia šį mokslo didvyrį.

Siemet balandžio mėnesio 28 d. suėjo 20 metų, kai mirė Timiriazevas, palikęs neišdildomus pėdsakus augalų moksle.

Timiriazevas pirmas tarp pasaulio mokslininkų ištyrė medžiagą, kuri duoda žaliąją spalvą augalams, vadinamą chlorofilą.

20 metų nuo jo mirties praėjo, bet ir po šiai dienai dar nieks neprilygsta jam šioje tyrinėjimų srityje.

Timiriazevas buvo kovotojas už darvinizmą, o darvinizmas, tarp kitko, rodo, kaip augalai ir gyvuliai keičia savo rūšis per gamtinį pasirinkimą. Jis moksliniai ir neatlaidžiai įrodinėjo, kad ne Dievas vienu pasimojimu sutvėrė visas skirtingas gyvųjų ir augalų rūšis, bet kad jie gamtiniais būdais išsivystė vieni iš kitų.

Už tai carinė Rusijos valdžia niekino Timiriazevą kaip "eretiką."

Bet aukšti laipsnio mokslininkas Timiriazevas dar labiau nusikalto carų valdžiai štai kuom. Jis darbininkų mitinguose kuo suprantamiausiai skaitė savo paskaitas, paremtas Darvino mokymu apie evoliuciją, tai apie gamtinį išsirutuliojimą žemesnių augalų ir gyvųjų aukštesnius.

Moksliniai Timiriazevo darbai tik Sovietų Sąjungoje rado pilną sau įvertinimą. Ir šiandien ten plačiau skaitomos tokios Timiriazevo knygos, kaip "Darvinas ir Jo Mokslas," "Augalų Gyvenimas," "Žemės Ūkis ir Augalo Fiziologija," ir kt.

Štai kaip, visai prieš mirtį, pats Timiriazevas apibūdino savo gyvenimo siekimus:

"Su pirmaisiais savo mokslinė darbuotės žingsniais aš užsibrėžiau sau du šalinę greičius uždavinius: dirbti mokslui ir rašyti taip, kad liaudies lengvai suprastų. Savo darbuose augalų fiziologijos srityje aš iki tam tikro laipsnio vadavausi jos ryšiais su žemės ūkiu; aš aiškinau, kad mokslas yra pašauktas padaryt žemdirbio trūšą našesniu, naudingesniu."

Timiriazevas gimė 1843 metais Peterburge. Jo tėvas buvo šalininkas respublikos valdžios įkūrimo Rusijoje.

1861 metais įstojęs į Peterburgo Universitetą, Timiriazevas iš karto įsijungė į tų laikų revoliucines inteligentijos judėjimą. Kaip šio judėjimo dalvis, jis ir buvo pašalintas iš universiteto. Toliaus jis baigė universitetą tikai kaip "laisvas" klausytojas.

Timiriazevo gyvenimas, mokslinė jo kūryba ir visuomeniškai-politinė jo veikla padarė didelę įtaką materialistiniam-moksliniam ir revoliuciniam Rusijos inteligentijos išsivystymui.

O kai, pagaliaus, įvyko sovietinė spalių revoliucija Rusijoje, Timiriazevas taip mielai ją pasitiko, kad, rodos, savo gyvenime tik to ir laukė.

Vertindama Timiriazevo nuopelnus mokslui, Sovietų vyriausybė pastatė jam paminklą Maskvoje ir įkūrė Timiriazevo vardo muziejų. Timiriazevo vaidzas rado gyvą atspindį ir sovietinėje piešyboje ir skulptūroje.

Visoje didžioje Sovietų šalyje Timiriazevas laikomas pavzdžiu kilnaus mokytojo, liaudies švietėjo ir pasišventusio tiesai ir žmonių naudai mokslininko.

PER 7 METUS LAIKĖ MERGINOS LAVONĄ SAVO NAMUOSE

Šiomis dienomis išėjo aikštėn negirdėtas dalykas: Key West, Floridos valstijoje, policija atėjo į namus 70 metų amžiaus daktaro, vardu Karl Tanzler Van Cosel ir rado jaunos merginos lavoną, paguldytą daktaro miegrumij siauroj lotovoj, kuri stovėjo greta paties daktaro lovos. Jaunos merginos lavonas buvo apvilktas šilkinė kamona, ant abiejų rankų užmauti aukšiniai branzalietai, veidas užklotas baltu tulium, o galva padabinta artificiale raudona rože, įkišta į plaukus. Šerifui paklausus seno daktaro, ką tas viskas reiškia, jis trumpai atsakė: "Aš nenorėjau, kad tokia gražuolė pavirstų į dulkes žemėse."

Daktaras Karl Cosel yra X-Spindulių specialistas; seniau jis dirbęs džiovininkų sanatorijoje, kurion buvo patalpinta jauna graži, 19 metų mergaitė. Doktorui jos labai pagailo ir jis stengėsi tą mergaitę pagydyt, bet vistiek džiovos liga paėmė viršų — mergina mirė. Tas buvo 9 metai atgal.

'Meilės Teismo' Šventė Indo-Chinoje

Pas Laosų tautą Indo-Chinoje, Francijos kolonijoje, yra viena metinė šventė, kuri vadinasi "meilės teismas." Tą dieną jauni vyrai išsipošę sustoja į eilę; taip sustoja ir mergaitės. Sudunda būgnai, suskamba muzikos garsai.

Pirmasis eilėje stovįs jaunuolis prieina prie mergaitės, kurią jis buvo nusižiūrėjęs, ir dainuoja jai: "O, dieviškasis sutvėrime! Tavo akys spindi kaip žvaigždės; plaukai banguoti, kaip Mekongo upės vilnys. Ar sutinki savo gyvenimą sujungti su manuoju? Aš turiu turto; turiu namus, turiu jaučių ir žemės. Mylėk mane, grožio karalienė!" (Šitai, žinoma, nekaltai beturtis.)

Tokias arba panašias žodžias jaunikaitis pasiperša mergaitėi. Bet jeigu jaunikis mergaitėi nepatinka, ji taip pat dainuodama atsako: "Tavo, bernuželi, perilga nosis. Tavo ausys plačios, kaip išskėstos laivo būrės, o akys kaip apuoko..."

Nelaimingas jaunikaitis turi net nemirktelėdamas išklausyt tuos žodžius iš išrinktosios lūpų. Gavęs nuo jos tokį "arbūzą", jis eina prie kitos, nes jeigu tą dieną nesusras sau sužadėtinės, tai turės laukti vėl ištisus metus iki kito "meilės teismo."

Šitokios pirmosios ceremonijos trunka dvyliką valandų. Po to įvyksta su tuoktuvų iškilmės.

Laosų tauta labai žiūri lytiškos ištikimybės. Ir jeigu kuris tą ištikimybę sulaužo, tai tokį pririša prie sielių rąstų ir paleidžia verpetingon upėn pavandeniu.

Tik paskesniais laikais pirm karo francūziam Indo-Chinoje pavyko iš dalies panaikinti šią žiaurią bausmę už neištikimybę.

—J. C.

Liepos 4 d. 1826 metais gimė amerikų poetas Stephen Collins, kuris parašė "Old Folks at Home" ir "Old Kentucky Home."

Garsinkite savo biznį dienraščyje "Laisvėje".

Už kiek laiko po palaidojimui minėtos merginos, dr. Cosel kreipėsi prie mirusiosios šeimos, prašydamas pavelt jam ją išimt iš duobės ir, gerai išbalzamavus, patalpint kūną Mausoleuman, kur ją giminės galėtų matyt "kaip gyvą." Šeimyna su tuo nesutiko.

Ir štai dabar mirusios merginos šeimyna kaip tai sužinojo, kad pas daktarą namuose randasi lavonas. Pranešta policijai, kad jis nuvyko su "warantu" daktarą areštuot, kad jis išėmė iš kapų lavoną be tam tikro leidimo. Dr. Cosel pasisakė, kad merginos kūnas pas jį namuose guli jau 7 metai. Jis aiškino policijai, kad jis tikėjosi mirusią merginą atgaivint X-Spindulių pagalba ir, sako, jeigu dar aš užtektinai ilgai gyvensčiau, aš sugrąžinčiau jai gyvybę...

Nors mergina mirus 9 metai atgal, vienok kūnas laikėsi gerame stovyje, puikiai išbalzamuotas. Visas kūno paviršius apdėtas plonute eile bičių vaško, kas sulaiko odą nuo suvedimo.

Tai mat, kokių keistenybių padaro ir seni daktarai!

P. Š.

Lietuva — Tai Saviškė Šveicarija

—Atostogoms! Atostogų! Atostogoms!

Tai žodis, kuris jau linksnuojamas visų darbo žmonių, tarnautojų ir inteligentų lūpose.

Visi nori atostogų, poilsio. Visi nori aptaęsytis sveikata, atitrūkti trumpam laikui nuo sunkaus darbo, bėgti iš dulktų miestų į pušynus, pajūrį, kalnus, miškus... Visi apie atostogas kalba, bet tik Tarybinėje Socialistinėje Lietuvoje visi alginiai darbo žmonės te gaus apmokamas atostogas.

Pirmiaua ponai net tokie, kuriems visas gyvenimas buvo nuolatinės atostogos, šitai kalbėdavosi, kur išvažiuot vasaroti: —Tai kur, mielas pone, šiais metais vyksite atostogų? —Kitas atsako: —Hm... Vot, tas ir yra kur... Galvoju. Kiekvienais metais išsprukdavau į užsienį, bet dabar...

Kitas pasakoja plačiausias istorijas iš savo atostogų atsiminimų, minėdamas Bavarijos, Tirolių, Ničą, Kapri... Visur jis anais gerais laikais spėjo atsidurti. Tik klausykis, žmogau, akis išplėtęs! Štai kur jis važinėjo, kiek daug matė!

—O kaip mūsų Lietuvos Šveicarija atrodo, lygintus su kitom Šveicarijom?—kas tai iš šalies užklausia.

Čia užsienio vasarviečių žinovas kiek nesurpranta klausimo. Nenusivokia apie Lietuvos Šveicariją. O apie užsienį pasakoja lyg "rope grauždamas"...

Tokių "žymių tėvynės mylėtojų" yra daugiau: nežino jie nieko apie Dainavą, rytų Lietuvą — Lietuvos Šveicariją, nemato gražių piliakalnių, ežerų, miškų, pušynų. Jų akimis žiūrint, atrodo, kad Dainava ar Žemaitija yra žymiai toliau negu Bavarija.

Pagaliam, šioje kompanijoje vienas pradėjo lyg ir staigmenas pasakoti.

—Važinėjau,—sako,— ir aš į užsienį. Tiesa, buvo kuo žavėtis, buvo kur patogi gyventi, bet... Vot, kartą nutariau pabraidžioti savoj Lietuvoj, net pėsčias eiti.

—Pėsčias? —Taigi. Puikiausias tai buvo atostogos! Grįžau nustebintas. Juk visa Lietuva —vasarvietės! O mes to lyg ir nematom. Jieškom kažkokių užsienių, čia pat turėdami gražiausių vietų... Ir žinote, ne tuščiai Zarasų kraštas pavadintas Lietuvos Šveicarija. O gražiųjų Anykščių, kuriuos kartą aplankiau, negaliu užmiršti. Arba, prisimenu Žemaičių Šatriją, piliakalnių karalių, išdidųjį Medvėgalį... Kur tik nuvažiuojuji, visur malonu... —Kur važiuojate gydytis? —Į Palangą! —O kur tamsta, rašytojau, išvažiuojate naujų jėgų pasisemti? —Ogi ten, kur Danijos karalius buvo išlipęs su savo kariuomene. —Tai, vadinasi, tamsta kažkur į užsienį rengies? (Tąsa ant 7-to pusl.)

Ginčas dėl "Išdygusio" Aukšinio Danties

Šešioliktime šimtmetyje Silezijoje pasklido gandai, kad vienam septynerių metų berniukui vietoj iškritusio kaulinio danties išaugęs aukšinis dantis.

Tų laikų istorikas Horstijus, 1595 metais aprašinėdamas tą dantį, pasakojo šitai: "Tai iš dalies tikras, natūralis dantis, o iš dalies stebūklingas, taigi ir Dievo dovana."

Kitas tų laikų istorikas vardu Rulan atmetė Horstijaus išvadą; jis netikėjo, kad aukšinis dantis būtų išdygęs. Bet "mokslininkas" Sugolterus piktai atrėmė Rulano nuomonę. Jis, kaip ir Horstijus, tvirtino, kad aukšinis dantis esąs stebūklinga Dievo dovana vaikui.

Prie ginčo prisidėjo kiti tų laikų mokslininkai ir filosofai, vieni iš vienos pusės, kiti iš antros.

Bet štai vienas paprastas gydytojas sumanė to vaiko aukšinį dantį smulkiau iširti; ir atrado, kad ant paprasto danties užmautas gerai pritaikintas aukšinis aptraukas (čap, karūnėlė), pa-

Lietuvių Višta Padėjo Nepaprastai Didelį Kiaušinį

Montello, Mass. — Čia višta priklausanči Jurgiui Keziunui bei jo giminėms padėjo kiaušinį penkių centų svorio ir apvalainiai 8-nių colių ir vieno šešioliktalio ilgio, o per vidurį šešių colių. Tai didžiulis kiaušinis.

Jauna Mergaitė.

Žinios iš Laisvos Lietuvos

Sveikatos Komisaras Vilniuje Vilnius. — Vilniuje lankydamiis Sveikatos liaudies komisaras Dr. Girdzijauskas sutvarkė ligoninių ir gydytojų praktikos reikalus. Vilniuje buvo 400 gydytojų bedarbių, jų tarpe 73 jau atlikę stažą ir 78 buv. Stepono Batoro universiteto medicinos fakulteto absolventai; 101 farmaceutas bedarbis, apie 80 dantų gydytojų bedarbių, 200 gailėstingų seselių, 19 akušerių ir 550 sanitarų. Kadangi Sveikatos liaudies komisaratas Vilniuje plečia sanitarinę tarnybą, tai ir šios bedarbių eilės gaus darbininkai, kurių profsąjungoje yra užsiregistravę per 8,000, beveik visi gavo darbą. Stalių pastaruoju laiku Vilniuje net stanga. Statybos darbininkų darbo našumas paskutiniu laiku paklo net 50%.

THREE SYSTEMS:--Nerve, Muscle and Bone

By F. Borisas Ph. C., O. D. In the problem of diet there are three distinct systems: Nerve, Muscle and Bone. As each system requires a different set of exercises for health and development, so each system requires different food.

dy nine years from now. Why? Because every cell in the body is reconstructed, the body is rebuilt every nine years. Foods should be given to the children for the purpose of growth—growth of the physical, mental bodies.

To understand the physical body, we must realize that the nerves are the last structure in the body to be affected by any physical disease, but on the other hand they are the first to be affected by mental conditions.

Those people who are working mentally have no need for heavy, coarse food—they need qualitative foods, foods which will give more strength to the brain cells.

THE LOUDSPEAKER

BY MIKE O'PHONE

● A photograph of Ann Stellan, of Newark's Sietyno Chorus, in an election booth appeared this week in a national youth magazine as part of publicity campaign to have every eligible young person take part in the elections next month.

Tid Bits on Sorority

On the 25th of September, the Brooklyn LDS Sorority held its monthly meeting at the home of Frances S. Pakalinski. During the course of the meeting the matter of sorority pins that we would have was brought up.

pic of "How to Run a Softball Tourney." ● Aldana Barnot has already started to fill up her nickel-bank for the trip to the LDS convention in Chicago in 1942. H'mm. He must have made quite an impression...

Young Lith Enters Professional Grappling

Artie Zewert, son of the well known and ever popular Joe, is now hard at work training for the professional wrestling ring.

YOUTH SECTION

CONSCRIPTION:--WHAT IT MEANS TO YOUNG AMERICA

American Youth Congress Says Rights of Conscriptee Must be Protected

The last meeting of the National Cabinet of American Youth Congress adopted a program in behalf of the millions of young people who will be affected by conscription. The program, outlined in a formal statement, follows in full:

In common with the organized labor, farm, church, consumer and women's movements voicing the sentiments of the great majority of the American people, the American Youth Congress, vigorously opposed the passage of the Burke-Wadsworth Selective Service Bill as a step towards war and dictatorship for America.

The Sixth American Youth Congress declared: "We are opposed to all proposals which have made for compulsory military training or conscription, or for un-American registration of youth in compulsory labor camps."

This opposition was based upon the conviction that compulsory military service can only weaken rather than strengthen the democracy and defense of our country; because it is contrary to the democratic traditions of the United States; because it will inevitably lead to the dislocation of the economic life of the nation; because it will place in serious jeopardy the civil liberties and rights of labor and all the people; and because the youth have grave fears that the armed forces and armaments of our country "will be used, not for defense of our country, but for military adventures abroad or for intervention in the internal affairs of the Latin American peoples."

It is our firm belief that this bill was enacted into law against the will of a majority of the people. However, as law abiding citizens devoted to the democratic process of government, we shall respect and abide by the provisions of this law. At the same time, we reaffirm the constitutional right of the people through their elected representatives to amend or repeal any laws which they believe to be contrary to the general welfare of the American people and resolve that we shall work for the repeal by Congress of the Burke-Wadsworth Bill.

Our conviction that America's defense must rest upon a foreign policy of non-intervention and non-involvement in war, and upon a domestic policy guaranteeing the civil liberties and economic security of the people, and our determination to continue our work to keep America democratic and out of war, impels us to exercise the greatest vigilance that:

As the Sixth American Youth Congress declared, "our armed forces must not be sent to fight on foreign soil... the first line of defense of our country is a free, unarmaged and happy youth, guaranteed the right to education, vocational training and jobs." This means specifically that in the application of the conscription law, adequate guarantees must be established to protect the health, economic security, civil liberties and rights of the conscripts, their families and dependents.

As we state in the AYC creed, "we will not permit race prejudice, religious intolerance or class hatred to divide us from other young people. We will work for the unity of our generation and place that united strength at the service of our country which we will defend against all enemies." Therefore, we shall work to assure that military training shall not separate youth in military service from youth in civilian life, nor weaken the bonds that youth who will be called into military service have built with the American Youth Congress, with trade unions, with peace groups and religious movements, so that all youth together may work for American peace and democracy.

To these ends, therefore, we propose the following guarantees should be established now by the Congress of the United States, by the President, or by the proper authorities:

1. For full protection of the health and well-being of conscripts by providing adequate clothing, housing, food, hospitalization, sanitary and medical facilities. Assignment of conscripts for training near home; adequate furloughs with transportation provided (one week minimum in three months); emergency leaves with transportation provided in case of sickness or death in families.

2. Safeguard the welfare of conscripts and their dependents: by provisions against repossession of articles or property purchased under the installment plan; by a moratorium on mortgage, tax or insurance payments; by no evictions of dependents of conscripts.

3. For adequate protection against any unfair practices, discrimination or favoritism in making selection for military service; careful observance of the right of conscientious objector. Guarantees against all discriminations on race, religion or political beliefs in all armed forces and the Air Corps; abolition of Jim-crow regiments, companies, or units and of the practice of using Negro soldiers as labor battalions. Open the ranks of officers to enlisted men and conscripts; for full right to promotion and to serve as officers for Negro soldiers.

4. Protection of the Constitutional rights of conscripts to vote, to exercise absentee suffrage, to waive the poll tax, and to participate in political activities; for the right to subscribe to and receive all publications and mail free of censorship; for the full right to belong to trade unions; against the use of conscripts for interferences in labor disputes. No unjust or arbitrary disciplinary practices or corporal punishment and for the right of appeal to civil authorities and courts.

5. Raise conscripts' base pay to \$40 per month to equal prevailing trade union standards in industry for similar work. For payment of \$30 per month base pay to start immediately upon induction, not after four months service. Adequate compensation to conscripts and for dependents for disability, injury or death.

6. Guarantee to conscript return of job with full seniority rating after period of service by providing penalties for violation by employers and provisions for enforcement without re-tape or delays. When ever conscripts are unable to return to work in private industry, the government shall provide work on government public works at trade union standards of pay. Immediate provision of penalties against employers who discriminate against young workers because they are liable or eligible for military service.

7. Deferment of service for all students enrolled in school during the academic year and for all students who have completed two years of college education until graduation.

Set up Committees To carry out the principles of this statement, we recommend that all local youth councils, youth labor, religious and other organizations set up special committees to conduct such activities as: a) corresponding with their members and unorganized youth who may be called up for military service; b) keeping conscripted members of the organizations in good standing and aware of their activities through correspondence, publications, collecting dues, etc.; c) arranging entertainments, socials, and send-off celebrations for youth who are conscripted and for those on leave from military training; d) sending of Christmas and other appropriate gifts to those engaged in military training; e) arranging visits to the conscripts by parents, friends, etc.; and, f) to develop other activities for promoting peace and civil liberties, in the spirit of the AYC program.

Proposed Guarantees 1. For full protection of the health and well-being of conscripts by providing adequate clothing, housing, food, hospitalization, sanitary and medical facilities. Assignment of conscripts for training near home; adequate furloughs with transportation provided (one week minimum in three months); emergency leaves with transportation provided in case of sickness or death in families.

2. Safeguard the welfare of conscripts and their dependents: by provisions against repossession of articles or property purchased under the installment plan; by a moratorium on mortgage, tax or insurance payments; by no evictions of dependents of conscripts.

3. For adequate protection against any unfair practices, discrimination or favoritism in making selection for military service; careful observance of the right of conscientious objector. Guarantees against all discriminations on race, religion or political beliefs in all armed forces and the Air Corps; abolition of Jim-crow regiments, companies, or units and of the practice of using Negro soldiers as labor battalions. Open the ranks of officers to enlisted men and conscripts; for full right to promotion and to serve as officers for Negro soldiers.

4. Protection of the Constitutional rights of conscripts to vote, to exercise absentee suffrage, to waive the poll tax, and to participate in political activities; for the right to subscribe to and receive all publications and mail free of censorship; for the full right to belong to trade unions; against the use of conscripts for interferences in labor disputes. No unjust or arbitrary disciplinary practices or corporal punishment and for the right of appeal to civil authorities and courts.

5. Raise conscripts' base pay to \$40 per month to equal prevailing trade union standards in industry for similar work. For payment of \$30 per month base pay to start immediately upon induction, not after four months service. Adequate compensation to conscripts and for dependents for disability, injury or death.

6. Guarantee to conscript return of job with full seniority rating after period of service by providing penalties for violation by employers and provisions for enforcement without re-tape or delays. When ever conscripts are unable to return to work in private industry, the government shall provide work on government public works at trade union standards of pay. Immediate provision of penalties against employers who discriminate against young workers because they are liable or eligible for military service.

7. Deferment of service for all students enrolled in school during the academic year and for all students who have completed two years of college education until graduation.

WAR PROFITS...

When it is a matter of conscripting human beings and disciplining labor, Congress can act swiftly and sweepingly. After all, it is only dealing with human rights and with the lives and daily welfare of millions of plain Americans.

But when it approaches the sacred portals of property rights and the profits of the powerful few, ah then the wise men of Capitol Hill falter and fret. Moderation and caution become the watch-word. Plain John Smith can be pushed around a bit, but not such majestic entities as Coca Cola Co. and Bethlehem Steel.

After drafting the nation's manpower for defense, Congress took up the question of drafting wealth—and decided not to.

The so-called excess profits tax legislation just passed does not raise any appreciable amount of money for defense. It will realize only two or three hundred million, according to reliable estimates. It does not prevent excessive profits being made by war profiteers.

Under the law, companies which have been making huge profits in the past four years will be allowed to continue them on war business without additional taxation except on profits above this level. Meanwhile new and small businesses, which have not done so well, will be discriminated against.

"The small amount of revenue produced by the legislation will be paid by corporations least able to pay," Senator LaFollette pointed out, "while those which will reap fantastic profits will escape or be taxed very little."

Swarms of big business tax lobbyists conducted a regular "Be-Kind-to-Profiters" Week on Capitol Hill to produce the present tax bill. Add to it the allowance of a five-year amortization of new defense plants and the removal of the previous 8 per cent profit limitation in the Vison-Trammell bill, and you will see that Congress was kind indeed.

Meanwhile the CIO still thinks that war profiteering should be checked; that taxation should fall most heavily on those who can most afford to pay; and that while there is so much talk of "sacrifices" for national defense, big business should do its share.

Do You Think Ice Star a G. N. Member

In 1914 the fighting countries mobilized armies of 75,000,000 men. There were ten million soldiers killed and twenty-two million wounded. About 4,000,000 died in hospitals, eight million were captured as prisoners and two and a half million died in prison camps.

During the war there were 800,000,000 shells fired from cannons and 60,000,000,000 from machine guns. Ten million civilians died from bullets, shells and fire burns. It is estimated that the cost of the war exceeded \$388,000,000,000.00. It destroyed more than 500,000 homes and 22,000 factories in France alone. The government needed 25,000 wooden legs and 19,000 artificial arms for wounded soldiers. Terrible damage was also done in other countries.

Eight hundred thirty battleships, of 1,500,000 tons, were sunk. Freighters, totalling 15,053,786 tons were sunk. With these ships that went to the bottom of the ocean were fourteen billion dollars worth of different kinds of produce.

In the countries at war the conditions of the people were very bad. Before the First World War there was for each German 1,050 grams of meat a week and 320 grams of bread a day. But after the war there was only 135 grams of meat a week and 100 grams of bread each day for each German.

The people of Russia were poor and ill-dressed while the Czar's army was wearing 90,000,000 yards of cloth. This amount of cloth would gird the earth at the center, seven and a half times. The army was eating 960,000,000 pounds of bread and 28,500,000 animals. But the civilian population were half starved.

Nor can we say that the conditions in other fighting countries were much different. The battlefield used the best of everything. But the poor young and old soldiers were only able to meet the "best" of bullets.

In the present European war millions of soldiers and civilians are being killed. If these billions of dollars had been used for education and culture the younger generation would be wiser—too wise to let such a thing happen. War destroys young men and leaves others wounded and invalidated. It leaves homes in ruins—destroys the younger generation. Rome fell because it did too much fighting in too many wars.

War saps the life blood out of a country.

Oil Sales Japan Stops

SHANGHAI — The Japanese authorities have discontinued the granting of permits to the American and British companies, the Asiatic Petroleum, Standard Oil, and Texas Oil Company, for the sale of transport oil in the occupied districts of Central China.

"The monopoly right for oil trading in the occupied districts of Central China has been granted to a recently organized Japanese firm. Foreign oil companies have been compelled to sell their products to this Japanese firm which later resells them."

IT'S TRUE! By Wiley Padan

Advertisement for Virginia Grey and Not Penleton. Includes photos of the performers and promotional text. Virginia Grey is described as a singer and dancer, and Not Penleton as a comedian.

Sessions on New Republics

MOSCOW — The session of the History and Philosophy section of the Academy of sciences of the U.S.S.R. which opened September 25th is being dedicated to the New Soviet Republics.

Papers have already been read on the ancient destinies of Slavism in the Carpathian regions, on Lithuania in the past two decades, on Latvia from 1918-1940, and the Twentieth Anniversary of Lenin's Thesis on National and Colonial Questions at the Second Congress of the Comintern.

CHUNGKING — Over thirty battles took place in September between Japanese and Chinese troops on the frontier of Anhwei and Kiangsu provinces. The Japanese offensive in this sector was beaten off and the Japanese losses numbered 2,000 killed and 60 taken prisoner.

Info on Youth Cong.

"What actually took place at Wisconsin during the Sixth American Youth Congress?" "What was the objective of the Gene Tunney coterie?" "Whom did Murray Planer and his group represent?" These, and many other questions are answered in "Youth Defends America."

This pamphlet is a wonderful picture of what American Youth is thinking, feeling, and doing. Don't delay ordering your copy. You will find this pamphlet of facts on youth invaluable. Write to the American Youth Congress, 8 West 40th Street, New York, N. Y., and get your copy.

Atsisveikinkite su Lietuviškais Dvarais ir Vargšų Neprieteliais-- Buvusiais Ponais

(Taša)

Tautos vadas "pasakė", ir mes visi turime dirbti, turime jo klausyti ir būti laimingi. Be abejo, ne kitaip. Jei būtumėt bent kartą kitaip pažvelgę pro dvaro langus į Lietuvą, jei būtumėt kalbėję,—prisipažinę, kad tik mes, priešakyj su savo "mylimuoju tautos vadu" esame pertekę ir laimingi, o visa Lietuva skursta, nebūtumėt tiek daug bonkų ištuštinę, nebūtumėt turėję tokio dvaro, o būtumėt išstremti arba sėdėję kalėjime. Dabar, be abejo, gal ir ašarojo tos jaunos moters akys, nes visa tai, kas buvo iš liaudies pagrobta, vėl atitenka liaudžiai; gal ji ir verkia nebegalėsianti savo tarnaitę tapyti už plaukų ir apšaukti ją vagilka. Gal ir vyras susiraukęs kur nors dūsauja, kad "žuvo" Lietuva, nes ir jo štai kabo dvivamzdžiai, o šunes, liežuvius iškišę, laksto palangiais, uostinėja poną medžioti, pono gi jau nebėr. Vieton medžioklės ir šūkavimo: "supūsi kalėjime", ponas gal turės imti dalgį į rankas, turės eiti dirbti kaip ir visi jo ordinarčiai, kurie dirbo ir tebedirba laukuose.

Taigi žuvo "laimingoji" Lietuva... Padėjau fotografiją atgal. Priejau prie knygų spintos. Keli tomai enciklopedijos. "Aš bučiauvu tavo žmona", "Lietuvos bajorai" Janulaičio, viena kita mediciniška knyga. Tai visos dvasinis penas.

Atsigrįžtu, ogi didžiulė taurė nūvirtusi ir pusiau perskilusi.

—Sudužusi taurė,—pagalvoju apie visą šitokį gyvenimą. Sudužo...

—Neseniai dar buvė sveika. Gal katinas šokdamas parvė.

Miegamasis. Dvi didelės, gražiai paklotos lovos. Šalia jų pora sutrūkusių batų.

—Čia miega mūsų komisaras, kad kas nežūtų...

—O kas jis?

—Darbininkas. Basas laukus ardao, sunkiai išspaudė tuos batus, tai čėdija...

Nebėra Ponų

Medžiokliniai šunes tebelaksto, trys povai—patinas ir dvi patelės įkyriai kvirkis parke.

—Tai viskas, kas dar poniško užsiliko,—lyg supratęs mane, sako komisaro pavadojuojas. —Mes pradėsime gyvenimą naujais pagrindais.

—Žemės ar prašėt?

—Prašėm. Bet manau, kad šitas dvaras paliks. Bravoras yra, broga čia pat gyvuliams sunaudojama...

—Manote, geriau jo nedalinus?

—Beveik. Yra kitas dvaras, iš ano visi laukia, visi tikisi ir džiaugiasi. Ne be to, žinoma, darbininkai nori, kad jiems būtų padidintas atlyginimas. Tačiau aš sakau, kol mokėstis bus išspręstas, mes turime dirbti trigrubai. Nebe dvarininkui, tik sau dirbame.

Pasišneku su darbininkais laukuose. Džiaugias nauja santvarka, džiaugias naująja Lietuva, tik, žinoma, laukia, kad geriau jiems už darbą atlygintų...

Viską išklausa, viską suprantu ir viskam pritariu. Tačiau dvaro vaizdas, dvaro vidus—povai, šunes, pištalietai ir sudaužytos taurės vis dar tebeirguliuoja mano akyse. Prisigraibstėt turtų, lėbavot, sekėt senųjų kunigaikščių madas, o kas jūs buvot prieš dvidešimt — trisdešimt metų? Kas jus spėjo taip sušlykštinti? Ir vėl prisiminiau, matęs tų ponų miegamąjį. Dvi gražios lovos, šalia —valstiečio sutrūkę batai. Padėti jie prie gražiųjų lovų, nes jau valstietis atėjo į jų puošnią lovą, tačiau skirtumas tas ir labai didelis: valstietis, puošnioj lovoj išmiegojęs, paliko batus ir basas išėjo laukų arti, o jūs? Jūs, buvusieji ponai iki dešimtos, iki dvyliktos miegoję, išsklavot į lakiruotus batus ir jais spardydavot vargšui valstiečiui į paširdį. Ir dėl to jūsų nebėr, ir dėl to tebegyvuoja mūsų išvadotas darbo valstietis, tebegyvuoja jo kūnas ir siela jūsų uzurpatoriškai pavogtose ir vanagus perėtose gūstose. Kitokios bus gūstos, kitokia bus ir Lietuva!

J. Ripka.

Kur daugiau dvarų, ten ir skurdas didesnis—Ukmergės apylinkėje

Geltonas vieškelis vingiuoja prieš mūsų akis, kiekvienais pasisukime atskleisdamas vis naujus ir dar nematytus vaizdus. Miškai ir miškeliai, dideli mažesni kaimai, vienas kitas dvarėlis ar dvaras artėja ir tolsta, ir juo automobilis didina greitį, juo greičiau nauji vaizdai ir įspūdžiai nustelbia tik ką matytus vaizdus ir įspūdžius.

Kaimas čia visur suskurdęs ir nualintas

Visos Ukmergės apskrityje pakelės pribarstytos griūvančių ir nepajęgiančių sugriūti lūšnų. Kai kur didžiuliai dekoratyviai medžiai supa vienkiemius ir kaimus, tačiau jie savo šakomis neuždengia nuo keleivio akių to skurdo ir niekad nesibaigiančių rūpesčių, kurie slepiasi po šiaudiniais apsamanojusiais stogais. Tik kur ne kur nurausta čerpių stogais kokio buvusio "visuomenės veikėjo" vienkiemis, bet jis, tas vienkiemis, nepakeičia skurdžių km. vaizdų, o tik įneša vaizdan aštrius kontrastus tarp varguose ir rūpesčiuose paskendusio valstiečio ir visa kuo pertekusio buv. aukšto valdininko gyvenimų.

Matininkų laukuose dar niekur nematyti. Mes dairomės dvarų, kalbiname valstiečius-kumečius, mažazemius ir bežemius, sutinkame laukuose vieną kitą valstietį, turintį didoką žemės plotą, kuris bus daugiau ar mažiau apkarpytas. Bemaž visi valstiečiai nepajęgia paslėpti nekantrumo, kuriuo laukia žemės pertvarkymo rezultatų. Dažnas iš sutinkamų kaimuose, pakelėse, prie valstiečių komisijų būstų su skundu puolausi prie mūsų, tarytum mes galėtume patenkinti jų pageidavimus, norus ir troškimus.

Buržuazinė žemės reforma apvylė kaimą

Antrą žemės reformą pergyvena šitų apylinkių kaimai. Buržuazinė žemės reforma buvo laukiama su nemažesniu nekantrumu, tačiau ji apvylė kaimą. Ji dar labiau prislėgė valstietį prie žemės, o padėjo sustiprėti ir tvirtai atstotiti ant kojų naujiems dvarininkams, kurie pasirodė toki pat godūs valstiečio praktikai, kaip ir senieji dvarininkai. Kiekvienas net ir labiausia užuistas žmogelis žino, kuo skiriasi šitas žemės pertvarkymas nuo buvusios buržuazinės žemės reformos, ir kiekvienas yra įsitikinęs, kad tik dabar valstietis jau galės galvoti apie naują ir gražų gyvenimą, tik dabar turės galimumą kurti laimingą rytojų.

Kvietienių kaimė (Deltuvos vals.) mūsų stabtelėjusį automobilį apspito didokas būrys vaikų. Šitas kaimas yra nedidelis, jis įsikūręs to pat vardo dvaro laukuose, ir valstiečiai, kurie čia ligi šiol nepajėgė išsistatyti tinkamų trobesių, gyvena buv. dvaro kumetynuose, naudojami dvaro griūvančiais tvartais ir kt. trobesiais. Mums buvo įdomu šnektelti su šito kaimo naujakuriais, nes čia tėra tik vienas ūkininkas — Virbickas, kuris turi 15 ha. žemės, o visi kiti ūkininkauja ant 5 ir net 3 ha. Deja, visi vyrai ir moterys dirbo laukuose prie kviečių ir varšojaus nuėmimo darbu, ir mums teko pasitenkinti, kelias žodžiais užkalbinus mažiausius ūkininkus.

Dideli ir maži tekalba apie žemės pertvarkymą

Vyriausias amžiumi ir gudriausias pasirodė mažazemio Surgauto sūnus Juozukas, kuris tuojau pasakė, kad tėtis ilgiau užtrunka bevaikščioldamas į Deltuvos valsčiaus žemės ūkio komisiją žemės gavimo reikalui, negu darbuose. Ūkininkas Surgautas gyvena ant 5 ha., kuriuos dirba jis su žmona, o išlaiko dar dvi dukreles ir tris sūnelius. Vaikiukas pasisakė, kad jis pyragą valgęs tikrai per didžiąsias šventes, nes tada mama iškepa pyrago, ir pasigyrė, kad jau tėtis jam buvo kartą nupirkęs batus. Skarmalai, kuriais jis buvo apsvilkęs, buvo jo vienintelis drabužis, o dideli suplyšę tėvo batai pavadavo klumpes. Berniukas buvo labai patenkintas ir linksmas, nes tėtis ryte pasakęs, jog žemės tikrai gausią iš kaimynystėje esančio dvaro, o Stalinas yra labai geras Lietuvos prezidentas ir

neduos daugiau skursti kaimiečiams, o jam leis pasidaryti rimtu ūkininku ir geru komunistu...

Mes kalbinome ir mažesnius vaikiukus, kurių net mažiausi tvirtino žiną, kad žemė dabar jau bus... tėtės, kurių visi žinojo, koki yra apylinkėje dvarai ir stambūs ūkiai, kuriuos palies šitas žemės pertvarkymas. Vaikiukai taip nuosirdžiai ir įdomiai pasakojo savo padrikas ir dažnai nesumezgamas mintis, kad tikrai buvo malonu su jais pasikalbėti. Tačiau, deja, mes turėjome per mažą laiką, ir mūsų automobilis pasuko šunkeliu iš kaimo į puikią Leonpolio dvaran vedančio kelio alėją, iš kurios per dvarą pasukome į ten pat esantį gražų ir seną Janušų kaimą.

Šitas kaimas dar neišskirstytas į vienkiemius. Diena jau ėjo vakarop, ir bemaž visi valstiečiai dirbo laukuose, skubėdami suvežti kviečius ir varšojų po stogu anksčiau, negu vėl pradės lyti. Kaimė tesutikome tik du valstiečius — Ripoką ir Tričius. Abu juodu mažazemiai — pirmasis turi 5 ha., antrasis — 3 ha. Abu juodu nekantraudami laukia

žemės pertvarkymo ir tvirtina, kad visas kaimas tiesiog serga šita liga.

Janušų kaimas — tipiškas mažazemių kaimas

Ūkininkų, turinčių per 30 ha., čia visai nėra, užtat dauguma turi po 5-8 ir net po 3 ha., iš kurių sunku prasimaitinti visai šeimai, todėl vaikams jau ankstyvais jaunystės metais tenka įsiskirti užuovės dvaruose, o dukters vyksta įsiskirti laimės į Ukmergę, kur laimės, deja, niekad nesuranda.

—Visa mūsų viltis yra Leonpolio dvaras, kurio laukai priėma prie kaimo laukų,—kalbėjo ūkininkas Ripokas. —Deja, šita viltis labai maža: girdėjome, kad šitas dvaras galys būti neišdalintas, nes jis tinka kažkuriems kitiems reikalams... Kasdien einame į Deltuvą pasiklausti, kaip bus su šituo dvaru, ir kasdien gaudame atsakmą: palaukit, pamatysime...

Abu valstiečiai padavę prašymus žemei gauti. Jiems daug žemės nereikia: dar trys-keturi ha. prie turimos, ir jie visiškai patenkinti.

(Bus daugiau)

Sukliuro "Keleivio" Arpa

Kol reakcijos siaubūnas miegojo ramiai, prisilakęs per eito karo nekaltų žmonių kraujo, tai jo "padraikiai" (tarnai) pradėjo šlietis prie darbininkiško judėjimo, nes kitaip būtų badu išdėvėję. Bet kuomet, po dvidešimt metų miegojimo, siaubūnas išalko, ir vėl užsimanė to nekalto kraujo, tai tie visi "padraikiai" spjovė darbininkams į veidą už tai, ką darbininkai juos neprastai maitino. Jie dabar sušilę darbuojasi ir įsiekė aukų tam išalkusiam siaubūnui; tas jiems šimteriopai ketina atsilyginti už jų patarimą.

Kad reakcijos siaubūnas smarkiai išalkęs, tai matyti ir iš to, kad jo patarnautojai daug energingiau darbuojasi. Niekad pirmiau "Keleivis" nebuvo taip suniekšjęs, kaip dabar. Jo arpa viską arpuoja į fašistinį maišą. Tik pagalvok, skaitytojai. Kaip tik Smetona pabėgo iš Lietuvos, tai buvęs "Keleivio" redaktorius, (o dabar jo bendradarbis) J. Krukoniš su kitais fašistais sušaukė "masinį" mitingą ir tame mitinge, kalbėjo "Keleivio" redaktorius S. Michelsonas ir tame pačiame mitinge buvo renkamos aukos. Bet "Laisvė" "negali" įrodyti, kad socialistai renka aukas Smetonai!

Dabar tveriasi So. Bostone Komitetas Atsteigti Lietuvoj smetonizmą. To komiteto visas bosas "Darbininko" redaktorius Kneizis ir jam gelbsti darbuotis socialistai—Gegužis ir Jankauskas. Na, ir kas gi gali įrodyti, kad "Keleivis" išvien darbuojasi su fašistais!

Kaip tik Lietuvoj įsisteigė darbininkų valdžia, tai pirmiausiai "Keleivis" nupiešė Paleckio paveikslą. Tamė paveiksle jis Paleckiui uždėjo juodus plaukus ir didelę nosį, kad atrodytų į žydą. Nuo to laiko dabar "Keleivis" nieko nemato Lietuvoj, kaip žydus. Ten žydai mitingus vadovauja ir visas unijas atstovauja! Į ką tai panašu, kad Lietuvos valdžia žydus toleruoja!

Bet dar baisiau, kad Lietuvos valdžioje yra išrinkta net pora žydų. Žydai būdami valdžioje rašys laiškus, imes juos į vokus ir siuntinės Lietuvos piliečiams. Lietuvos bolševikai, būdami vienoj pastogėj su žydais, laikui bėgant, net lietuvišką veislę gali sugadyti. Tai per daug, "Keleivio" manymu, Lietuvos liaudis turėjo pasirinkti ir pasistatyti valdžios priešakyje tokį pilietį, kuris nebūtų panašus į žydą, bet į tikrą lietuvi, kaip "Keleivio" redaktorius Stasys Michelsonas. Tokis žmogus būtų kaip gyvas neįsilėidęs žydų savo

bužių, "užsimoka" randą, gesą, elektriką ir anglį dėl apšildymo namo. Tai jiems lieka kiekvienam po dolerį ant maito per septynias dienas! Tik įsivaizduok, skaitytojai, kiek ir kokiais valgiais šios šeimos stalas apkrautas! O Amerikoj

mes turime da dabar dešimtį milijonų bedarbių. Jų vienuoda pašalpa ir vienuodu maitu stalai apkrauti.

Tik mėnuo tam atgal (rugpjūčio 21 d.), Bostono priemiesty Lynne, W.P.A. administratorius D. J. McArdle raportavo šio miestelio majorui, kad jis gavo 984 naujus ap- (Taša ant 6-to pusl.)

Dairy Farmers Union prezid. Archie Wright, kuris kviečia organizuotus darbininkus paremti fermerius jų kovoje prieš pieno trusą.

CHARLES J. ROMAN (RAMANAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandose kreipkitės prieš maneš dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą.

Patogiai ir gražiai moderniškai įruosta mūsų šermėninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon Street

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

"LAISVĖS" VAJUS GAVIMUI NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Visų dienraščio "Laisvės" patriotų prašome tuojaus stoti į vajų gavimui naujų skaitytojų.

Vajus Prasideda 1 d. Spaliu Baigsis su 15 d. Lapkričio

Prašome visų "Laisvės" skaitytojų gauti savo dienraščiu nors po vieną naują skaitytoją.

PINIGINĖS DOVANOS KONTESTANTAM

1—\$50; 2—\$35; 3—\$25; 4—\$20; 5—\$18; 6—\$15; 7—\$12; 8—\$10; 9—\$7; 10—\$5.

Stokite į vajų tuojau, gaukite savo dienraščiu naujų skaitytojų ir gaukite sau vieną iš aukščiau nurodytų dovanų.

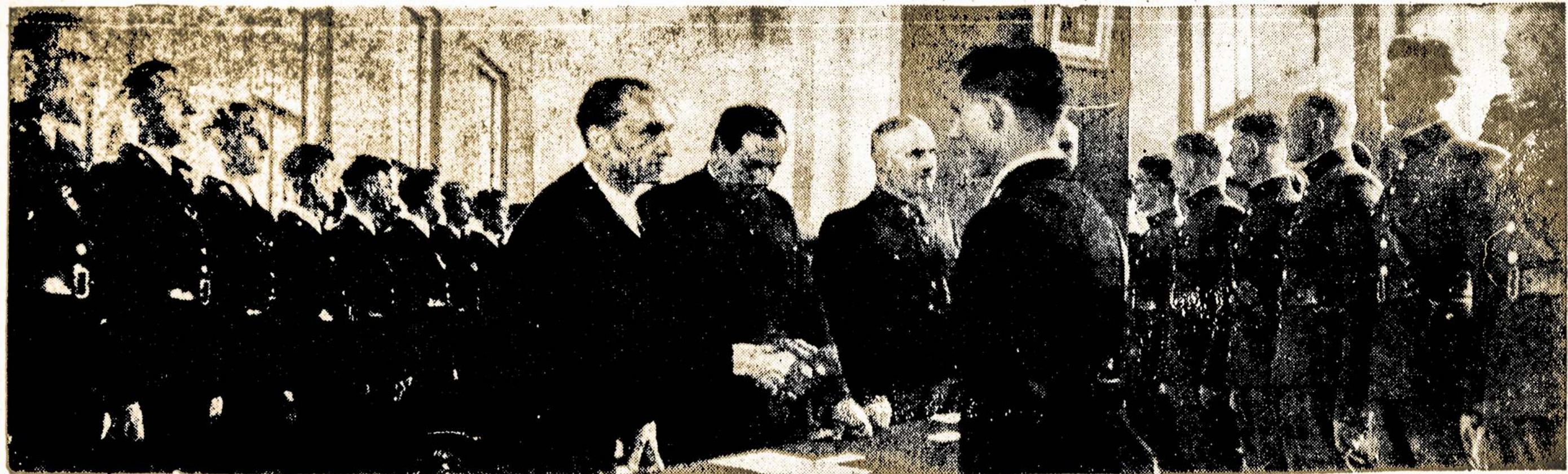
"Laisvės" kaina metams \$5.50 ir pusei metų \$3.00. Brooklyne metams \$6.00, pusei metų \$3.25.

Naujiems skaitytojams kainoje nuolaidos nėra. Nes viskam brangstant prisieis pakelti ir "Laisvės" kainą. Kurie užsisakys naujai ar atsinaujins ją laike vajaus, tiems per visus metus nebus pakelta prenumerata.

Prenumeratas ir mokėstį siųskite šiuomi antrašu:

"LAISVĖ", 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Pirmoji Lietuvos TSR Liaudies Kariuomenės karinių kū laida. Rugsėjo 16 d. Karo Mokykloje įvyko dvidešimt pirmosios laidos iš eilės arba pirmosios Lietuvos Socialistinėje Tarybų Respublikoje Liaudies Kariuomenės naujų karinių kū laidos išleistuvės. Vaizde matome Respublikos Prezidentą Justą Paleckį (spaudžia ranką gavusiam Karo Mokyklos baigimo ženklą jaun. leitenantui), Liaudies Kariuomenės vadą gen. Baltušį-Zemaitį ir Krašto Apsaugos ministrą gen. Vitkauską. Išsiriakavę stovi tą dieną į leitenantus pakeltieji kariūnai.

Laiškas iš Laisvos Lietuvos

Šiandien rytą, rugsėjo mėn. 24 d. gavau laišką nuo savo seseraičio Liudo Giedraitio iš Kauno. Laiškas rašytas visai neseniai, rugsėjo 9 d. ir siustas oro paštu.

Visas išsiai gana įdomus ir patraukliai parašytas, tačiau nuo širdies.

Kai rašoma "mūsų kaimo", tai reikia suprasti Vėdarių kaimą, kur aš gimiau ir augau, Antazavės vals., tarp Rokiskio ir Zarasų.

Politinis kalnys Alpas Kulkanka—netolimas Liudo kaimynas ir bendramokslis—rašytojas, poetas.

"Mama iš Indianos", tai mano sesuo Zofija Giedraitienė, besisvečiuojanti šiuo tarpu pas mano broliu (pusbrolį) Igną Kuolą.

Su šiais paaiškinimais lengviau bus skaityti ir suprasti Giedraitio laišką.

Dr. Jonas J. Kaškauskas.
1940. IX. 9.
Brangusis Dėdžiuk, Gerasai Drauge!

Pirmiausia džiaugsmingai mano sveikinimai iš Naujosios Tarybinės Lietuvos!

Tamstos laiška, rašyta VII-22, Elytė man persiuntė. Dėkoju Tamstai ir džiaugiuos kartu didžiuoju mūsų tėviškės laimėjimu.

O senai beturėjau nuo Tamstos žinių. Matomai mano laiška nebus pasiekę Amerikos. Aš metų pradžioje pasinučiau bent tris laiškus. Siunčiau birželio pradžioje. Ir tuoj po birželio 15 d. permainingai pasiunčiau įspūdių pluoštą.

Kiek daug mums buvo džiaugsmo, kai gražiosios birželio 15 popietė pradėjo riedėti Kauno gatvėmis neįbaigiamos virtinės plieninių tankų su raudonomis vėliavomis, nešdamos Lietuvai laisvą gyvenimą. Pilnos gatvės darbo žmonių, kurie išdriso išlysti iš pogrindžių, kur juos laikė sukišę fašistai. Kiek daug džiaugsmo visų veiduose, kiek valiaimų! Ir visai nesimatė gražiai apsirengusių ponų ir ponijų, kurie, pajutę savo dykduoniavimo galą, nežinodami nei ką daryti.

Sunkiai beprašomos pirmosios Laisvos Lietuvos dienos! Kokia galinga savo dvasia pasirodė darbo masė, kokia visur tvarka buvo. Sunku ir atsistebėti. Didžiausi mitingai, eisenos. Ir visai be policijos. Visai nebe tas, kaip anksčiau, kur ir mažiausią eseną apsupdavo šimtai ginkluotų policininkų, kad tik kas nors neiškeletų raudonos vėliavos, kad neįžeistų "neklaidingąjį tautos vadą."

Praeina pora dienų. Išleidžiami politiniai kaliniai. Vėl neįbaigiamas džiaugsmo bangas praūžia per Lietuvą. Tūkstančiai žmonių renkasi prie kalėjimų. Džiaugsmo ašaros, broliški pasibūčiavimai. Sutinkam ir išleidžiamą Kukanką. Ir taip vienas po kito vis nauji darbo liaudies laimėjimai sklinda po Lietuvą. Kaip gražiai visur žmonėse veikia darbininkų komitetai. Kaip ir ją platina. Gyvenimo ironi-

ja, bet ji yra tikra.

Kaip tos knygos dabar yra svarstomos. O Lietuvai dabar labai trūksta gerų knygų. Džiaugiuos turėdamas šiaip taip išaugotų nuo visokių knygų, nors jau ir gerokai aprintų. Tamstos prisistatę knygų. Daug rankų jos perėjo slapčiomis, dar daugiau jos dabar pereis viešai ir legaliai, kol bus išleista pakankamai revoliucinės Lietuvos literatūros. Dabar jau baigta su bulvarine smetoniskąja knyga.

Pas mane asmeniškai nieko naujo. Dabartiniu laiku dirbu Ginklų Dirbtuvėse civiliu tarnautoju — buhalteriu. Nežinau, kokia bus mano tolimesnė padėtis. Mat, visos kariškos įstaigos pereina centro įstaigų priklausomybėn. O Raudonojoji Armija civiliu tarnautojų nėra. Visas civilias pareigas atlieka kariškiai. Šiomis dienomis turės paaiškėti ar būsiu paliktas R. Armijos tarnautoju ar turėsiu pasijieškoti darbo kitur. Jei būsiu paliktas, turėsiu užsivilkti karišką uniformą ir gauti atitinkamus laipsnius. Jei tektų išeiti, tai reikėtų pasijieškoti vietos kuriam nors vietiniame komisariate.

Prieš kelioliką dienų gavau mamos laiška rašyta VIII-6 iš Indianos nuo Kuolų. Prisiveičius ji tenai Amerikoje. Liks tikra amerikanka. O jau pastebiu, kad ji amerikonėja, jau rašo "buildingai", "baby" (žinoma, rašo lietuviškai — "Kuoilas tikras bebis"). Aš tai vis pagalvoju, ar neperdaug ji ten visiems įkyrės. Ir nebėr kelių jau grįžt atgal. Teks laukt iki karas pasibaigs. O to karo galo vis dar nematyti. Amerika vis daugiau galanda dantis ir ruošias visu galimu gelbėti savo ir savo sesers Anglijos interesus. Ir vis vargšo darbo žmogaus kraujo sąskaiton. Kaip galima liejamo už imperialistinę reikalus žmonių kraujo. Tokia jau buržuazinė gyvenimo logika. Tik kažin ar šį kartą jau nebus galutinas "gana karų". "Kuo blogiau — mums geriau." Ir liaudies mokės pribagyt paliepusi kapitalizma. O Raudonieji Stalino plieniniai sakalai tikrai mokės padėt darbo žmogui pareikalaut savų teisių... Dėdžiuk, tu minėjai taip daug, kad nenorom nukrypti į kitą mintį. Taigi apie mamą. Aš jau šiandien į Indijaną oro paštu pasinučiau laiška. Tik nežinau ar ji dabar ten ar ne.

Baliukas, tai kruta po truputį. Vasara susilaukė jau penkto kūdikio—dukters. Jam žemės reforma nuėmė apie 8 ha. žemės, kuriuos gavo besikeldamas į vienkiemius galytaukėn.

Naujajai Lietuvos gyvenimą ruošius Lietūmēt šiočia tokia "smulkmena"—ruošiuos apsiavest. Dabar jau nereikalingas pasidarė vedyboms ruošiamas bažnyčios cirkas.

Na, ir prirašiau aš. Kažin ar bebus galima išskaityti? Mat, laiška siūsiu oro paštu, o ten labai žūri į svorį laiško. Tai norisi, kad svoris būtų kuo mažiausias, o parašyta galimai daugiau šiam kartui. Viso geriausia! L. Giedraitis.

Į LLD 6-to Apskričio Draugus ir Kuopas

Draugai ir Draugės: LLDL 6-to apskričio sekretorė, draugė Šmitienė, jau išsiuntinėjo visoms kuopoms laiškus, kviečiančius į apskričio konferenciją, kuri įvyks 27 dieną spalio, prasidės 10-tą valandą ryto, 735 Fairmount Ave., Philadelphia, Pa.

Sąryšij su mūsų draugijos 25 metų sukakčia, ši konferencija privalo būt viena iš pavyzdinčiausių, viena iš skaitlingiausių delegatų ir viena iš turtingiausių gerai sumanytiems. Kiekvienos kuopos šventai pareiga ir būtiniausia užduotis yra, tai turėti savo skaitlingą atstovybę konferencijai.

Kad ne žodžiai, o darbai kalbėtų už mus konferencijoje, mes turime įtempti visas jėgas, idant kuodaugiausia naujų narių gautume į kuopas, kuomet vajas dar pačiame laiko gražume ir naujas draugas gali įstoti į LLDL tik už vieną dolerį ir gauti šį metų puikią knygą.

Konferencijoje dalyvaus ir jaunuolių atstovybė, o baigę konferenciją, turėsime ir vakariene. Todėl, draugai ir draugės, ne tik patys dalyvaudami konferencijoje, bet dar-

buokimės ant kiek išgalime, kad sutraukti į konferenciją kuoskaitingiausia atstovybę ir jaunuolių.

Su viltimi ir pasitikėjimu, apskričio komiteto pirminin.,
Senas Vincas.

Camden, N. J.

Mūsų Veikla Pradeda Gyvėti

Spalių 4 dieną įvykę LDS ir LLDL kuopų susirinkimai parodė daug gyveninės veiklos šiu organizacijų darbuotėj. Į LLDL kuopą gauta pora naujų narių, o į LDS kuopą užsiregistravo trejetas kandidatu.

Gi atsižvelgus į naktimis dirbančius draugus bei kandidatus į mūsų kuopas, nutarta ir kuopų susirinkimus iš pirmo penktadienio vakaro perkelti į pirmo sekmadienio vakarus. Perkeista ir susirinkimų vieta: vietoj iki šiol laikytų susirinkimų pas draugus Valinčius, bus laikomi pas draugą J. Lastauską. Todėl įsitęmykite, draugai, kad sekantis susirinkimas įvyks pirmo nedėdienio (3 dieną lapkričio) vakare, kaip 8 val., 686 Central

Ave., Camden, N. J.

Nutarta Rengti Prakalbas

Atsižvelgiant į LLDL tebesitęsiantį vajų už naujus narius bei 25 metų jubiliejų ir kad padauginti nariais LDS kuopa, trumpoj ateityj nutarta surengti prakalbas. Kada ir kur prakalbos įvyks, bus pranešta per "Laisvę" bei "Tiesą" ir per apgarsinimus. Linkėtina, kad kuodaugiausia camdeniečių dalyvautų prakalbose.

Skaityta laiškas iš "Vilnios" administracijos su rekomendacija, kad LLDL kuopa užsisiųktų naujai išėjusios knygelės "Teisybė Apie Lietuvą." Laiškas priimtas ir nutarta parsitraukti 20 egzempliorių.

Į LLDL 6-to apskričio konferenciją, kuri įvyks 27 dieną šio mėnesio, Philadelphiaj, delegatu išrinktas J. A. Pranaitis.
S. V.

ti "Laisvę", kuri tokius dalykus rašo apie Amerikos darbininkų būklę! Juk Lietuvos žmonės, sužinoję apie šį "rojų," alps iš pavydo; jie "bavydės" Silver stryčio šeimynai, kuri kasdieną "pares" keilia ir "silkuose" šlama.

Taip protauja šis karo "ekspertas", kuris taip neseniai atvežė savo griešną kūną suplyšusiose kelnėse, o vėliau pralobo darbininkų centais. Dabar gyvena aristokratų distriktie ir nenori nei pažūrėti ten, kur milijonai vargšų gyvena. Nemato todėl, kad laukia sendvičiaus iš reakcijos siaubūno. Jis su pirštu rodo į tuos, kurie jį pastatė ant kojų. Jo liktarnia visiška užgėso darbininkų arenoje.

Jaunutis.

Elizabeth, N. J.

Parsiduoda Namas su Saliūnu ir Visas Biznis
402—1st Avenue
ELIZABETH, N. J.

Geroj vietoj. Namas medinis, 3-jų aukštų. Priežastis — vyras mirė, vienai moterei yra persunku užlaikyti du bizniu.

Parsiduoda pigiai.
Prašau kreiptis sekamu antrašu:
MRS. M. SIERZANT
301—3rd Street
Elizabeth, N. J.
(238-249)

Lietuvių Kalbos Gramatika
SU ANGLISKAIS PAAISKINIMAIS—PRITAIKYTA AMERIKOS LIETUVIAMS

Sutaisė DR. D. PILKA

Gramatikoje pilnai išdėstyta visos kalbos dalys ir pagrindinės rašybos taisyklės—žodžių daryba, linkinavimas, asmenavimas, sintaksė, skiriamųjų ženklių nurodymas ir apie 1,500 veiksmažodžių angliškąs žodynėlis.

Kaina \$1.00 su prisitūmimu.

Agentams ir mokykloms duodama nuolaida. Reikalaukite pas
DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

VEJELIS PER VISĄ

SKALBIMO DIENĄ
SU LENGVESNIAIS NEGU BET KADA IŠMOKESCIAIS

NET TIK PO \$2 i mėnesi NET IKI 3 METŲ IŠMOKET

PRALIEKITE kelias minutes dabar, kad sutauptumėte valandas kas savaitę savo gyvenime. Naminės skalbtuvės įrengiamos pagaminti 25 žymiausių išdirbėjų yra dabar rodomi visuose šių kompanijų parodų kambariuose Brooklyne, Queens, Bronx, Manhattan ir Westchestery. Tuos pačius įrengimus parduoda kooperuojantis prietaisų verslininkas jūsų kaimynystėje. Čia jūsų progą įsigyti sau namine skalbykla lengviausiomis sąlygomis. Ateikite šiandien... patirkite smagumą išsikabint puikiausias savo drapanas tikrai taip, kaip pageidaujate, sutauptant daug pinigų ir laiko. Pamatykite, kaip veikia šie naujais prietaisai, ir paverskite skalbimo dienas į skalbimo minutes—nuobodų darbą į smagumą.

PROSAS. Naujoviskasis lengvas, automatikas. Nustato tinkamą karštį kiekvienam materijal. Šis prasi greit užkaita ir lengvai vartojami. "Būtinai" kiekvienam namam.

SUVAMOJI MABINA. Siūkite, loptkite, kol jūsų elektrinė skalbuvė skalbia. Pasirinkite grindinę ar stalinę—ar panokinę.

RADIO. Ginkite naujas žinias, beskelbiamas. Grožėkės musika. Tai laikas grodžiu bėga. Biligantis baltais radio yra pilna užbaigta naminės jūsų skalbyklos.

APARTMENTŲ SAVININKAI! Pagerinkite savo namovybę, patenkinkite įnamius naujoviskais skalbybos prietaisais. Gaukite faktus apie įrengimus ir lengvus išmokėjimus iš mūsų Pardavimų Departamento, 4 Irving Place, SUtuycaant 9-3600.

Užsistatykite WJZ kas Trečiadienis 7:30 P. M. Visai naujai! "Echoes of New York."

★ Taupyk laiką
★ Taupyk pinigus
★ Taupyk drapanas
★ Taupyk save

KOOPERUOJANTI IŠDIRBĖJAI
ABC Graybar RCA
Apex Hotpoint Samson
Bendix Ironrite Simplex
Crosley Kelvinator Stromberg-Carlson
De Wald Maytag Sunbeam
Easy 1900 Universal
Fada Norge Westinghouse
General Electric Philco White
Proctor

CONSOLEDATED EDISON
SYSTEM COMPANIES
SERVING BROOKLYN THROUGH BROOKLYN EDISON COMPANY, INC.

Parduoda Kooperuojančios Krautuvės, užsakykite priėjimą ir mūsų parodų kambariai. Pasitūlymas tik kostumeriams Consolidated Edison Systems Kompanijai.

Philadelphia, Pa.

Svarbūs Pranešimai
Liet. Literatūros Draugijos
10 kp. nepaprastas susirinkimas įvyks 13 d. spalio, 2 val. po pietų, Liaudies Name. Vi-

Todėl atsilankykite kuo skaitlingiausiai ir atsiveskite naujų narių į kuopą, nes jau baigiasi vasus.

Susisiekimų Sekretorius.
Apsivedė Du Lyros Choro Nariai

Pracitę šeštadienį apšvedė panelė Eugenija Mačenyte su Frank Rakickas. Abudu buvę Lyros Choro ilgus metus dainininkai.

Lietuva -- Tai Saviškė Šveicarija

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

—Į joki užsienį! O ar žinai Lietuvos istoriją? Žinai, kur 1161 m. Danijos karalius Voldemaras I išlipo su savo kariuomene? Jei nežinai, esi menkas lietuvis...

—Ak... Visai susimaišiau istorijoje, kai paminėjote Danijos vardą... Vadinasi, ir jūs važiuojate į Palangą... —susipainiojo smalsi studentė. Mat, užmiršo Palangos istoriją. O privalėtų ne užmiršti...

Atrodo, kad į Vilniaus vasarvietes daugiausiai vyks vasarotojai. Tai artiimiausias lietuvių širdžiai kampelis. Ten broliai rengiasi mus sutikti, užleisti kokią kamarėlę, sutikti seniai matytus svetusius...

Trakai, Švenčionėliai, Vilnius!...

Kas ten nenori kelių dienų ar vienos kitos savaitės pagyventi?

Visi, kurie tik turi galiomybių, rengiasi ten vykti. Pėsti, važiuoti, ant savo svetimo vežimo, kaip tik papuolė...

Kurie važiuos per Trakų apskritį ir pasikalbės su dzūkėliais,—išgirs: —Lenkų ponaičiams, macyt, ne savas kraštas rūpėjo: kai tik gaudavo urliopu...

—Kas iš to? O lietuviai mėgsta savo kampelį. Ir, geriau: reikia savo mylėti ir šėnavoti, tuomet ir mes būsim šėnavojami...

O tos garsaus laikraštiniuko Vaizganto išgarsintos, sveikata teikiančios "asarėlės" yra Birštone. Ši sveikatievė iš visų išsiskiria: čia ne tik galima pašėsti, puikiai atostogos praleisti, bet ir pasigydyti. Silpnos sveikatos ir darbo nuvarginti čia randa gražių didelių sausų pušynų, tylių ramų vasaros gyvenimą. Aplink vingiuoja Nemunas. Krantai apaugę miškais. Oras sausas, malonus. Yra daug žymių užsienio sveikatievių, kurios,

grupė, kuri linksmo Phila. ir aplinkės darbininkiskus parengimus.

Lin kė tina jaunavedžiams linksmo ir laimingo šeiminiko gyvenimo ir ateityje vėl dalyvauti meno ir dailės srityje.

Dalyvavęs Vestuvėse, Tik Nematęs Jaunavedžių.

SO. BOSTON, MASS.

Liet. Rádio Korp. Programos:
Seštadienio, Oct. 12, programa per stoiją WORL, 920 kilocycles, 8:30 iki 9:00 val. ryte bus sekanti:

- 1—Kalbės Dr. Juozas Landzius iš So. Bostono
2—Dainuos Eliz. Nanartavičienė ir Emilija Caplikienė iš So. Bostono.

Sekmadienio, Oct. 13 programa per stoiją WORL, 920 kilocycles, 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekanti:

- 1—Juozo Strazdo orkestra iš Jamaica Plains
2—Dainuos Josephine Latviūtė iš Worcesterio
3—Dainuos Vincent Jenkins iš So. Bostono.

Steponas Minkus, garsintojas.

Po pereito karo bedarbis karo veteranas Amerikoje pardavinėjo obuolius gatvių kertėse. Kaip bus su skamuo išaro veteranais?

Elizabeth, N. J.

Mirė
Mirė abudu seniukai Warwickai, išgyvenę per ilgus metus 139 Clark Pl., Elizabeth, N. J. Barbara Warwickienė išsingo 8 metus. Prieš mirtį buvo išvešta pas dukterį Kastanciją Stevens, 1012 Union Ave., Hillside, N. J. Prasirgo 5 mėnesius, mirė rugsėjo 28 diena, 1940 m. Spalių 1 d. palaidota Mt. Olivet kapuose. Buvo 75 metų senumo. Pragyveno Amerikoje 37 metus. Paliko brolių ir seserį Lietuvoje.

O Pranas Warwickas buvo išveštas į ligoninę, prasirgo 5 mėnesius ir mirė spalio 2 d., 1940 m. Spalių 5 palaidotas Mt. Olivet kapuose. Buvo 82 metų senumo. Pragyveno Amerikoje 42 metus.

Abiejų šermentys buvo pas graborių Edvardą Petriką, 254 Court St., Elizabeth, N. J., kuris gražiai ir mandagiai patarė naują prieš mirusį.

Abudu buvo palaidoti su bažnytinėmis apeigomis. Barbara buvo tikinti, bažnytinė, o Pranas buvo laisvas žmogus ir visai į bažnyčią jis netikėjo. Daug metų buvo "Laisvės" skaitytojas, ir priklausė prie dviejų pašelpinių draugijų Elizabethhe.

Dukterys nutarė lygią dovaną savo mylimiesiems tėvams atiduoti paskutinį sykį, kaip vienam, taip ir kitam padarė lygias išlaidas.

Draugai Warwickai paliko Amerikoje 3 dukteris ir 3 sūnus. Tik sūnai negalėjo dalyvauti tėvų šermentyse. Jonas Warwickas dirba ant laivo ir pakol kas nežino, kad tėvai yra mirę. Antanas gyvena toli, Tacoma, Wash., negalėjo pribūti. O Frankis San Francisco, California, taip pat dirba ant laivo. Tai dukterys Kastanciją ir Petronėlę per 8 metus savo motinėle prižiūrėjo. Turėjo daug vargo ir rūpesčių ir išlaidų prie gyvos ir mirusios. O dukterė Ona Arlins, iš Kearny, N. J., jau prieš jū mirtį savo tėvelių nebelankė ir prie mirusių nepasirodė. Nežinia, dėl kokios priežasties. Žentas M. Stevens daug pavargę savo name užlaidkdamas ligonį uošvėnė ir tankiai nuvažiuodavo į ligoninę aplankyti savo uošvę per 5 mėnesius. Ogi marta, Jono žmona, Anna Warwick lankė savo vyro tėvus, taip kaip savo. Kad ir išsikėlė gyventi į Bayonne, visgi važinėjo po kelius syklius į savaitę.

Visa giminė, draugės ir draugai ir pažįstami, Warwickam linkim išėstis Amerikos lengvoje žemelėje.

A. Stripeika.

Vokiečių Kanoelės iš Francijos Apšaudo Anglija

London, spal. 9. — Šiandien iš ryto vokiečiai didžiosiomis kanoelėmis iš Francijos pakraščio bombardavo Doverį, anglų prielaukos miestą, ir kai kuriuos kitus punktus.

Chungking, Činija. — Činai Šansi provincijoje atkariavo kelias pozicijas nuo japonų prie geležinkelio arti Maochingtu, Šansi provincijoje.

PRANEŠIMAI IS KITUR

EASTON, PA.

LDS 51 kuopos susirinkimas įvyks sekmdienį, 13 d. spalio, Y. M. H. A. Svetainėje, Walnut ir Ferry Sts., 2:30 val. po pietų. Visi nariai kviečiami ateiti į susirinkimą nes jau yra prisistačiusi metų knyga "Istorija", tai ateikite atsiamti Taipogi reikia gerai prisirengti prie mūsų jubiliejinio parengimo, "Laisvės" vėjus ir kiti svarbūs klausimai bus svarstomi. Būkite visi laiku! — V. J. S. Sekr. (240-241)

ALDLD 13 kuopos susirinkimas įvyks sekmdienį, spalio 13 d. Y. M. H. A. Svetainėje, Walnut ir Ferry Sts., 2:30 val. po pietų. Visi nariai kviečiami ateiti į susirinkimą nes jau yra prisistačiusi metų knyga "Istorija", tai ateikite atsiamti Taipogi reikia gerai prisirengti prie mūsų jubiliejinio parengimo, "Laisvės" vėjus ir kiti svarbūs klausimai bus svarstomi. Būkite visi laiku! — V. J. S. Sekr. (240-241)

WORCESTER, MASS.
ALDLD 155 kp. susirinkimas įvyks 14 d. spalio, 7:30 v. Lietuvių Svet., 29 Endicott St. Maloniki tie dalyvauti, yra svarbių dalykų aptarti. — A. W. (240-241)

HARTFORD, CONN.
LLD 68 kp. susirinkimas įvyks pirmadienį, spalio 14 d., 155 Hungerford St. Visi nariai dalyvaukite susirinkime, užsimokėkite duokles Gausite naują knygą. — Valdyba. (240-242)

MINERSVILLE, PA.
ALDLD 14 kp. rengia didelį balių jubiliejinį paminėjimą 25 m. nuo įsisteigimo šios organizacijos. Įvyks 12 d. spalio, vakare. Ūkėsus Klubo

NOTARY PUBLIC
MATTHEW P. BALLAS
(LAISNIUOTAS GRABORIUS)
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiesiems pašarvoti dovanai
Lidūsdio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prielnamą kainą.

FLUSHING
Russian & Turkish Baths, Inc.
29-31 Morrell Street Brooklyn, N. Y.
OPEN DAY and NIGHT
Managed by RHEA TEITELBAUM
Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.
Admission 50c., day & night, Saturday night 75c.
SPECIAL RATES PER WEEK
LADIES' DAYS GENTS' DAYS
Mon. and Tues. from 12 a.m. to 11 p.m. After 11 p.m. for extra

Svetainėje, kampas 3 ir South gatvių, įžanga 10c. Turėsimė gerą orkestrą šokiams. Bus užkandžių ir gėrimų. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės lietuvius dalyvauti. — Kom. (240-241)

BALTIMORE, MD.

ALDLD susirinkimas įvyks pirmadienį, spalio 14 d., Liet. Svet., 853 Hollins St., 7:30 v. v. Visi atsilankykite, nes yra svarbių dalykų aptarti. — S. Mack, rašt. (240-242)

KEARNY-HARRISON, N. J.

LLD 136 kp. rengia kortų lošimo vakarėlį, spalio 12 d., 7:30 v. v., 15-17 Ann St. Bus duodama dovanos ir užkandžiai, turėsimė ir gėrimų. Nviliu bus šokiui. Kviečiame visus dalyvauti. Įžanga 30c. (240-241)

CHICAGO'S APYLINKĖJ

LDS II Apskričio metinė konferencija įvyks spalio 27 d. Prašome visų kuopų priklausančių prie Apskr. išrinkti delegatus ir prisijusti, 3133 So. Halsted St., (Lietuvių Auditorijoj), Chicago, Ill. Pradžia 10 val. ryto. Pradėsimė punktualiai, nes turime anksti aplėsti svetainę. — J. Skeberdytė, sek. (240-241)

ELIZABETH, N. J.

Lietuvių Brolių Draugija rengia vakariene, 25 metų sukaktuvės. Įvyks spalio 13 d., 6 v. v. Vakarienes bilietai \$1.25. Bus gera muzika. Vien tik į šokius 25c. Gerbiami elizabethiečiai ir iš apylinkės svečiai, kviečiame dalyvauti šiame pokilyje, bus gerai pagaminta vakariene (239-240)

PATERSON, N. J.

LLD 84 kp. susirinkimas įvyks sekmdienį, spalio 13, 3 val. po pietų. Bakanauko Svet., 62 Lafayette St. Per tris mėnesius mūsų kuopa turėjo vakacijas, todėl dalyvaukime visi ir atsiveskite naujų narių įrašyti į kuopą. Taipgi prašome narių užsimokėti duokles. Šiame susirinkime bus svarstoma svarbus dalykas, todėl prašome narių dalyvauti. — J. Bimba, sek. (239-240)

WILKES-BARRE, PA.

LDS 7 kp. susirinkimas įvyks spalio 13 d., 10 val. ryto. Progresyvių Klubo Svet., 325 E. Market St. Nariai kviečiami, skaitlingai dalyvauti. — O. Zdanapė, sek. (239-240)

HARTFORD, CONN.

LLD 68 kp. rengia draugišką vakarą, bus užkandžių ir gera muzika šokiams. Įvyks šeštadienį, spalio 12 d. Laisvės Choro Svet., 155 Hungerford St., 7:30 v. v. Įžanga 50c. Kviečiame visus dalyvauti, linksmi praleisti laiką. — Kom. (239-240)

PATERSON, N. J.

Seštadienį, spalio 12 d., 8 v. v., 56 Van Houton St., kalbės William Z. Foster, nacionalis kompartijos pirmininkas. Tema: "Zmonijos Kelias į Taiką." Kviečiame visus dalyvauti šiame parengime ir išgirsti įdomias prkalbas. (239-240)

PHILADELPHIA, PA.

Ateinantį sekmdienį, 13 d. spalio, įvyks bendrai visų mūsų organizacijų susirinkimas, tai yra ALDLD visų kuopų delei šaukiamos konferencijos, "Laisvės" pikniko raportų; ateinančio žiemos sezono veiklumo ir kitų svarbių reikalų. ALDLD

kuopų nariai būkite ant šio susirinkimo, nes gausit brangią ir svarbią knygą nuo savo valdybos. "Laisvės" pikniko visais reikalais sugrąžinkite viską, nes prirengsim raportą. Prie to turėsimė svarbių raportų. Stengkitės būti ir paraginti kitus atsilankyti susirinkimam 735 Fairmount Ave., 2 val. po pietų.—Veik. Komiteto sek. (239-240)

NEWARK, N. J.

LLD 5 kp. rengia kortų vakarą, spalio 11 d., šv. Jurgio Svet., 180 New York Ave., pradžia 7:30 val. vakaro. Įžanga 35c. Vakaras yra ruošiamas "Laisvės" vajininkų naudai. Bus užkandžių ir visokių dovanų. (238-240)

LeVANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
J. LeVANDA—E. LeVANDA
Tėvas ir Sūnus Lovandauskai
UNDERTAKERS
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 2-0783
NIGHT—IšAvemeyer 8-1168

VARPO KEPTUVĖ

36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniaus

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvikiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake Coffee Cake, Butter Cake, Būnkė ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duona per pastą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijos apie evorį ir kainas.

VARPAS BAKERY 36-40 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

ISIGYKITE DABAR!
Čia parodyta tik keli daiktai iš didelio sandėlio.
Riešiniai laikrodėliai
Apkauoti nuo \$2.00
Pilnai garantuoti
Perfektos ir mėlsvai-balti daiktai pakeičiami sulig pilnos kainos laike vienerių metų.
Moterims ir vyrams setai pasidabinimui apkauoti nuo \$1
Aplankykite mūsų religijinių daiktų departamentą. Už mažus rankpinigus palikysime bile daktę

ROBERT LIPTON
JEWELER :: ISTEIGTA 1892
701 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tarpe Graham & Manhattan Aves. Tel. Stagg 2-2178
Priminkite šį skelbimą, tai gausite nuolaidą

KAIP PASILAIKYT SVEIKU
Kraujo, Odos ir Nervų Ligos, Abelnas Silpnumas, Chroniški Skauduliai, Skilvio ir Mėslazarnės ligos, Chroniški Reumatiški Nesveikimai, Nosies, Gerklės ir Plaučių Ligos, Inkstų, Pūslės Nesveikimai ir kitos Chroniškos Ligos Vyrų ir Moterų sekmingai gydoma Moderniškais būdais. Kreipkitės į Dr. Zins, kad išsikintų jūsų nesveikumą.
Kraujo Tyrimai — Šlapimo Tyrimai — X-Rays
Prielnamos Kainos. Atlyginimas Pagal Jūsų Išgaitę.
ISTYRIMAI DOVANAI
DR. L. ZINS
(Virš 28 metų Privatinės ir Ligoninėje Praktikos)
110 East 16th Street New York
Tarp Union Square ir Irving Place
Valandos: 9 A. M.—3 P. M.; Sekmdieniais: 9 A. M.—2 P. M.

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Scalise Kaltinamas Nusukime Taksų

George Scalise, buvęs Bil- dingų Aptarnautojų Unijos prezidentas, nuteistas nuo 10 iki 20 metų kalėti už sukty- bes ir klaidas, tapo įkaltintas federalės "džiūrės" Brooklyne pereiną antradienį už išsukū- nėjimą nuo taksų mokėjimo.

Sulyg kaltinimų, Scalise už 1937-38 ir 1939 metus nusū- kęs iš valdžios nemokėtis taksais virš \$100,000.

Po nuteisimo, teisėjas dar leido Scalise'ui pasiilkti dar porą dienų Brooklyne, kad galėtų pasitarti su advokatu prieš išvežant į Sing Sing.

Scalise (kurio dar tebesanti unijos viršenybėje sėbrai nesė- nai mėtė lauk iš unijos narius už kovingumą, kurį jie vadi- na "komunizmu", "raudonu- mu" ir tt.) gal išėsis iš ka- lėjimo 1944 metais, jeigu pa- rodysias "gerą pasivėdimą," o kad jis tą galėsias parodyti mažai kas abejoja spren- džiant sulyg jo gautos baus- mės. Įstatymiškai, sulyg, bu- vusių 60 įkaltinimų, jei būtų norėta šis spausiti, galėjo būti nuteistas ne tik visam amžiui, bet 1,200 metų.

Vienu iš kaltinimų Scalise'ui buvo suvogimas iš savo unijos fondų \$12,519, sudėtų duoklėmis, surinktomis iš grin- dų šveitėjų ir kitų darbo žmo- nių.

Brooklyno Atletų Klubo Veikimas

Pereito penktadienio vaka- rą, Lietuvių Atletų Klubo su- sirinkime išrinko komisiją su- rengti "Old Timers Party," kuri įvyks klubo patalpose, 168 Marcy Ave., gruodžio (Dec.) 8 dieną. Tikietai į tą vakarienę jau yra pradėta plėtim, jų galima gauti pas komisijos narius ir klube. Ti- kietų yra padaryta tik tiek, kiek yra sėdinių, tai niekam nereiks laukt. Patartina tikie- tus įsigyti iš anksto, nes vė- liau gali pritrūkti.

Kuriems teko būti klubo va- karienėse, žinot, kad gautat valgyt ir gert užtekinai už vieną dolerį, šokiams irgi yra vieta, kurie mylit šokt.

Prie progos noriu paminēt, kad į šių metų valdybą yra iš- rinkti šie nariai nauji: pirm. Juozas Pranskevičius, vice- pirm. Jonas Jakubauskas, ka- sieriumi Žarnauskas; kiti visi liko seni.

Kas norit įsirašyt į Brook- lino lietuvių seniausį Klubą, susirinkimai būna kas mėne- sį, pirmo penktadienio vaka- rą, Klubo patalpose; valdy- ba susirenka kožną antradi- nio vakarą.

Kliubietis.

Policistas Mulraney pama- tės du vyrus viens kitą vejan- tis sugavo abu prie Havemey- er ir So. 3rd Sts. Vejančysis Rodriguez išaiškino, jog ve- jamasis Fineberg norėjęs jį apiplėšti. Pastarasis sulauky- tas.

BROLI IR SESE PILIETI!

Registracijai balsavimams šią savaitę beliko tik ši diena, spalį 11, o ateinančią savai- tę tik dvi dienos, spalį 14-ta ir 15-ta. Neužmiršk užregist- ruoti, nelauk paskutinės die- nos, nepavėluok!

Valandos pirmom dviem dienomis nuo 5 po piet lig 10:30 vakaro, o paskutinę dieną nuo 7 ryto iki 10:30 va- karo.

Vienur kitur dar rasi pilie- čių, kurie mano, kad vieno balsas nepadarys skirtumo, jie numoja ranka ir palieka kitiems už jį nubalsuoti. Bet kiti tankiai nubalsuoja jo ne- naudai. Ypatingai taip atsitin- ka tada, kada darbo žmonės pasiima "vakaciją" nuo bal- savimų. Tai dėlto matome,

kad nors milžinišką šalies gy- ventojų didžiumą sudaro dar- bo žmonės, tačiau, tik su labai mažomis išimtimis, šalį valdo stambiojo kapitalo atstovai.

Gal būt, kad jūs šiandien dar nenustatėte, už ką norė- sit balsuoti, bet tas lai nesū- laiko jūsų nuo užsiregistravi- mo. Iki lapkričio 5-tai jūs dar turite virš tris savaites laiko pasvarstyti ir nuspręsti.

Dar vienas svarbus punk- tas: Greta užsiregistravimo, piliečiai, partiniai ir neparti- niai, dar prašoma užsirašyt partijų balsuotojais (enrolled voters). Darbiečiai prašo "vī- sus darbininkus užsirašyt" po Am. Labor Party emblemą.

VIETOS KURJOZAI

Brooklyno visuomenė jau žino, kad šio pasviečio smet- onininkai priėmė savo "sankci- jų" programon prieš pažan- gias įstaigas bei organizacijas boikotą: neiti į pažangiečių parengimus, kenkti jų spaudai ir t.t. Bet ne visiems žinoma, kaip jiems tos "sankcijos" vyksta. Todėl čionai prašau susipažinti.

Jau žinome, kaip "nusisekė" smetonininkų "Vienybė" jos paskutinis spektaklis, iš kurio tikėtasi apščios finansinės pa- ramos. Laimėjo jie, kaip anas pasakiškas Zablackas ant mu- lo... "Vienybė" pajuto lazdos lazdos antrą galą, kurį taikė kitiems!

Ne kitaip yra ir su kitais įvairaus plauko smetonlai- žiais.

Pavyzdžiui, vienas nuo Leo- nard Stryto "bernelis" tiksliai nuėjo į tūlą salūną, kad įkal- bėti jo savininkui "ekonomi- jos." Jis ėmė poryti:

—Klausyk, broli, ar nori sutauptyti pinigų?—klausia jis užiegos savininko.

—Nugi šur!—atsako, šyp- sodamas, savininkas.

—Nugi, ištrauk savo skelbi- mą iš "Laisvės", tai ir sutau- pysi.

—Gal tavo patarimas ir ne- blogas...—lyg ir nenoromis pratarė Mr. Savininkas. Bet, kiek pagalvojęs, pridūrė: —Tai šiuomi ištraukiu savo skel- bimą ir iš tavo Gadzinkos. Tai dar daugiau sutaupysiu!

Mr. gadynietis užsipylyė kau- šelį "Old Drum už lūpos ir, pa- ilgėjusiu veidu, išdžimbino laukan.

Štai kitas aktas (su kitais aktoriais), kurį mačiau ant Union Avenės. Stovi moteriš- kaitė prie laikraščių kioskos, laukia pirkėjų. Turi ir krautu- vėlg, kurioje prilauko cigarie- tų, tabako ir, kaip žmonės sa- ko, dar kitokio liuksuso... Prie kioskos žmogelis dairo- si. Godi moteriškaitė jo už- klausė:

—O kuom tamstai galu pa- tarnauti?

—Noriu kopiją "Laisvės," —sako žmogelis.

—O... "Laisvės" nėra; ne- laikome daugiau. Ji rašo už Lietuvą, prieš Smetoną. Mums

Kviečiame Dalyvauti Išvažiavime

Kviečiame Dalyvauti Išvažiavime Šį sekmadienį, spalį 13-tą; Long Island girioje (toj pat vietoj, kur seniau įvyko mo- terų ir LLD 1-mos kuopos), įvyks draugiškas išvažiavimas, į kurį kviečiame lietuvius brooklyniečius ir iš apylinkių. Ši, veikiausia, tikrai bus pas- kutinė proga pasidžiaugtį va- saros likučiais prieš užsida- rant namuose ir salėse. Ant vietos galima bus gaut karštų ir šaltų užkandžių ir gerimų. Įžanga nieko nekainuoja. Rengia L. M. A. Kliubas.

Kelrodis Giraitė randasi prie 25th Rd. (25 Road ir Springfield Blvd. yra vienas ir tas pats kelias). Įvažiavimui du keliu- kai per tankią girią skersai kelią nuo Alley Pond Parko. Aikštė-lyguma už apie bloko toliau nuo 25th kelio.

Traukiniai: Atvažiuojant į Jamaicą BMT ar Independent linijų traukiniais išlipt Sut- phin Blvd. stotyje ir paimt Hill- side No. 1 busą. Išlipt ant Springfield Blvd. ir juomi eiti po kairę į kalną ir toliau iki praeisite dvi patiltes. Už an- trosios visai arti, po kairę, bus pasukimas į giraitę.

Pastaba

Norint važiuoti iš ryto su komisija prašomi pribūt prie "Laisvės" tarp 8:30 ir 9 val., ne vėliau. Atvažiuosieji tarp 1 ir 3 val. po pietų bus sutikti prie Springfield Blvd. išlipant iš buso ir nurodyta, kur eiti.

Trokmanai Laimėjo Streiką

Pereitą trečiadienį, vasari- nęj Miesto Salėj, pasirašyta tarp trokmanų samdytojų ir Int. Teamsters Brolijos Lokalo 807-to stotytis, kuria išpildo- ma išvežiotųjų vyrūis reik- kalavimas — duodama savai- tės atostogų su algą. Sutartis galios du metus. Prie pasira- šymo, apart unijos ir firmų at- stovų, dalyvavo ir majoras LaGuardia.

Streikan oficialiai buvo iš- šaukta 10,000 trokmanų, ta- kiek trečdaliu jų streikas bai- gėsis faktiniai nepradėjęs, nės išgirdę skelbiant streiką labai daug savininkų pasirašė su- tartis atskirai nuo savininkų organizacijos.

Meno Grupių, LDS ir LLD Nariams

Šio pirmadienio vakarą, spalį 14-ta, "Laisvės" salėj, įvyks virš minėtų organizacijų kuopų ir grupių narių bendras susirinkimas. Jame bus disku- suojama, kaip geriau koope- ruoti kitoms organizacijoms su menininkais, o menininkams su organizacijomis, kad vi- som grupėms iš to būtų dau- giu naudot. Pradžia 7:30. Komisija.

Atidėjo Veterano Deportacija

Amerikos Ateiviams Gint Komitetas, 79 Fifth Ave., N. Y., išlaisvino po kaučija iš Ellis Salos Triphon Buzis, 50 m. amžiaus, Ispanijos Respu- blikos Armijos veteraną, ku- riam grėšia persekiojimas už gynybą demokratijos nuo fa- šizmo, jeigu jis būtų sugražin- tas Graikijon. Jo apeliacija padauta federaliam apygar- dos teismui išspresti.

New Yorko Namų Santy- kiams tvarkyti teisman atėju- sios su skundais šeimynos vie- na iš 5-kių esančios sutaiko- mos be byinėjimosi.

Kviečiame Dalyvauti Išvažiavime

Kviečiame Dalyvauti Išvažiavime Šį sekmadienį, spalį 13-tą; Long Island girioje (toj pat vietoj, kur seniau įvyko mo- terų ir LLD 1-mos kuopos), įvyks draugiškas išvažiavimas, į kurį kviečiame lietuvius brooklyniečius ir iš apylinkių. Ši, veikiausia, tikrai bus pas- kutinė proga pasidžiaugtį va- saros likučiais prieš užsida- rant namuose ir salėse. Ant vietos galima bus gaut karštų ir šaltų užkandžių ir gerimų. Įžanga nieko nekainuoja. Rengia L. M. A. Kliubas.

Kelrodis Giraitė randasi prie 25th Rd. (25 Road ir Springfield Blvd. yra vienas ir tas pats kelias). Įvažiavimui du keliu- kai per tankią girią skersai kelią nuo Alley Pond Parko. Aikštė-lyguma už apie bloko toliau nuo 25th kelio.

Traukiniai: Atvažiuojant į Jamaicą BMT ar Independent linijų traukiniais išlipt Sut- phin Blvd. stotyje ir paimt Hill- side No. 1 busą. Išlipt ant Springfield Blvd. ir juomi eiti po kairę į kalną ir toliau iki praeisite dvi patiltes. Už an- trosios visai arti, po kairę, bus pasukimas į giraitę.

Pastaba

Norint važiuoti iš ryto su komisija prašomi pribūt prie "Laisvės" tarp 8:30 ir 9 val., ne vėliau. Atvažiuosieji tarp 1 ir 3 val. po pietų bus sutikti prie Springfield Blvd. išlipant iš buso ir nurodyta, kur eiti.

Van Arsdale Protestavo prieš Naujas Policijos Atakas ant Šapos Pikiety

Harry Van Arsdale, Elek- tristų Brolijos Lokalo 3-čio biznio vedėjas, pereitą antra- dienį viešai pasmerkę policiją už naujas atakas ant pikiety prie užstreikuotos dirbtuvės, Triangle Conduit ir Cable Co., Glendale, ir prie Leviton Ma- nufacturing Co., Greenpoint- tėj.

"Tas Lokalo 3-čio narių daužymas lazdomis tampa po- licijos papročiu ir jis turi būti sustabdytas," pareiškė unijos vadas.

Daužyta ne tik pikietai, bet ir unijos fotografai Frank Viveritto sudaužyta \$200 ver- tės kamera, kad jis ėmė poli- cijos atakas paveikslus.

Sudaužytas organizatorius Dobbins ir fotografas dar areštuoti ir teisiama už "ne- tvarkos kėlimą."

Ignas Kavaliauskas Sveiksta

Ig. Kavaliauskas, St. James, L. I., prieš apie mėnesį laiko sunkiai sužeistas auto nelai- mėj, dar vis rāndasi Fort Jefferson ligoninėj, L. I., bet pamaži sveiksta. Jis buvo la- bai skaudžiai sužalotas, keli šonkauliai įlaužti.

Ig. Kavaliauskas yra broo- klyniečio Purvėno švogėris, ir šiaip daugeliui gerai žinomas, seniau buvęs "Laisvės" direk- toriuose. Linkime greito ir pil- no pasveikimo.

Futbolo Rungtynės

Ivyks šį sekmadienį, su stip- ria "Macabi" komanda, 1 v. p.p., Mee Han Oval aikštėje. Mylintieji sportą žmonės pra- šomi atsilankyti ir pasižiūrėti, kaip lietuviai lošia ir idomų rungtynių. Įžanga veltui.

Kelrodis: Paimti IRT ar 8th Ave. iki Court Square, 45 Road, Long Island City ir klausiti Mee Han Oval aikštę. J. Atkočius.

Nepažįstamas jaunas vyras užgautas mašinos prie 42nd St. ir 5th Ave., N. Y., mirė Bellevue ligoninėj. Jį užgavęs turtingas studentas B. D. Sal- mon neareštuotas, tačiau tu- rėsiąs stot teisman.

Klaros Funkstein, bedarbė, kūnas rastas kieme prie 406 E. 101st St., N. Y. Menama, kad jinai nusižudė.

REIKALAVIMAI
Reikaliga moteris prifūrėti na- ma (Rooming House). Gaus valgį ir kambarį, Pageidaujama, kad atsi- šauktų moteris be vaikų. Dėl dau- giu informacijų, prašome kreiptis "Laisvės" ofisau, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (240-242)

RANDAVOJIMAI
Išsiranđavoja tinkamas vienas vyrui fornišiuotas kambarys, garu apšildomas, Williamsburgh sekcioje. Arti gerų restauracijų ir patogi traukiniais komunikacija. Kreipkī- tės: Bukšnis, 364 So. 1st Street, Apt. 29, Brooklyn, N. Y. (240-241)

Pasiranđavoja apartamentai su 5 kambariais, su visais įvydymais. Garu šildomi, karštas vanduo. Renda \$28.00 ir \$33.00 į mėnesį. Antrasas: 434-6 So. 5th St., Brooklyne arba kreipkitės grocerinėj, 436 S. 5th St., Brooklyne. (240-241)

Pasiranđavoja penki šviešūs, geri kambariai su maudyne, ant žemu- tinio aukšto. Arti Forest Ave. ele- vated stoties, sekcija gera, Ridgē- woode. Kaina prieinama. Kreipkitės A. Kalakauskiene, 1938 Linden St., Brooklyn, N. Y. (238-239)

PAJIEŠKOJIMAI
Pajieškau dviejų knygų, kas tu- ri perskaitę senas šias dvi knygas: "Teisingas Patarėjus," (kaina \$2.00, išleista keleta metų atgal "Kelei- vio"), o antras "Patarimai Moterims Apie Lyties Dalykus," parašyta Dr. J. Robinson, kaina \$2.00 (rodos iš- leido J. Barkus). Sutinku mokėti po \$1.00 už knygą. Kas turite perskaitę šias knygas, malonėkite pranešti man. — J. Budris, c/o Lake Forest Academy, Lake Forest, Ill. (238-240)

PRAMOGOS SVARBIOS PRAKALBOS SU VeltuI UZKANDZIAIS
Sveikatos Kultūros Draugijos, Brooklyno skyrius, rengia prakal- bas apie sveikatą, su diuonmis ir veltui užkandžiais, spalio 11 d., 1940 m., 7:30 val. vakare, Methodistų Sa- lėj, 411 So. 3rd gatv., Brooklyn, N. Y. Kalbės visi lietuviškai sveika- tos kalbėtojai. Bus duodama dėl iš- laimėjimo įžangos dovanos. Įžanga 25c, tikietus galima gauti nusipir- ki Vital Health Foods, pas Kanapo- riu, 380 Hooper St., Brooklyn, N. Y. arba pas Draugijos narius. Norinti dalyvauti prakalbose meldžiū iš an- ksto tikietus įsigyti, nes reikalinga žinoti kiek maisto parūpinti. Rengia Komitetąs. (238-240)

ADVERTISEMENT NOTICES
Notice is hereby given that The F. & M. Schaefer Brewing Co. Inc., of Brooklyn, N. Y., has registered its trade-mark "Beer at its Best" and "Our Hand Has Never Lost Its Skill" with the Secretary of State of New York, to be used on beer and malt beverages. (233-250)

DR. J. J. KASKIAUCIUS
Telefonas: Humboldt 2-7964
550 SUMMER AVENUE
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais

BAR ir GRILL LIETUVIŲ RESTAURANAS
Idomai įnuosta lietuviška aludė ant Grand Street
Rheingold extra Dry Alus.
Didelis pasirinkimas visokių Vynu ir Degtinėš
Turime ir kambarių pernakvot arba savaitiniai išrandavot
JOSEPH ZEIDAT
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Clement Vokietaitis LIETUVIS ADVOKATAS
50 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-9622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

BROOKLYNO LIETUVIAI-GYDYTOJAI

Dr. JOHN WALUK
161 NO. 6th STREET
VALANDOS:
8-10 ryte
1-2 p. p.
6-8 vak.
Sventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

Dr. A. PETRIKA
(DANTI GYDYTOJAS)
221 SO. 4th ST.
VALANDOS:
9-12 ryte
1-8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Evergreen 7-6868

DR. ADAM V. WALMUS
DANTU GYDYTOJAS
705 Fourth Avenue
OFISO VALANDOS:
9 ryto iki 9 vakaro, ir sulyg sutarties išanksto.
Tel. South 8-1551

Mateušas Simonavičius
Graziai įrengta Susiejimams Įstaiga

Vietos ir impor- tuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir elius. Kada būsi- te Brooklyne, už- eikite susipažinti.

Kiekvieną savaitę karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterims. Nedėliomis atdara- nuos 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SOUTH 5th STREET
Blokas nuo Hewes elevated stoties
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 4-9508

FOTOGRAFAS
Traukių paveikslus familijų, ves- tuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveik- lus ir krajavus sudarau su ame- rikoniškais. Re- kalui esant ir p a d i d i n u t o k i o dydžio, kokio pa- geidaujama. Tal- pogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave., tuvių, kitokių grupių ir pavienių stočly BMT Line
Tel.: Glemmore 5-6191

CHARLES' UP-TO-DATE BARBER SHOP
K. DEGUTIS, Savininkas
Prielankis Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Manjer Sta.
Brooklyn, N. Y.
Gera Patyrę Barberiai

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzmuoja ir laidoja ant vi- sokių kapinių; pamsamdo au- to, mobilius ir karjetas veselijom, krikštynom, kitkam.

231 BEDFORD AVE.,
BROOKLYN, N. Y.
Telephone: Evergreen 8-9770

F. W. SHALINS (SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves \$150
Koplyčias suteikiam nemoka- mai visose dalyse mieste
Tel. Virginia 7-4499

Lietuvių Rakandų Krautuvė
Parduodame įvairius rakandus labai nužemintomis kainomis. Pasirinkimas didelis.
Bedroom and Parlor Sets, Studio Couches, Kitchen Sets, Dinette Sets, Matrasai ir Springsai
GRAND CHAIR CORPORATION
LIETUVIAI RAKANDŲ ISDIRBEJAI
ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas
409 ir 436 Grand St. Tel. EV. 7-8451 Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Kūro Kompanija
IDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS
I JOSŲ SENĄ AR NAUJĄ SILDYTUVĄ
(Steam Boiler)
Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai suteikiame aprokaumus be jokio mokesčio.
TRU-EMBER FUEL CO., INC.
485 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Telefonas Evergreen 7-1661

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA
417 Lorimer St. — Brooklyn — "Laisvės" Name
GERIAUSIOS ROSIES VALGIAI
Gaminami Europiškio ir Amerikoniškio stiliaus. Pulkis, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gospodariškai nuvirtį kopūstai ir barščiai.
ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VĖLAI VAKARO
Vasaros laikui visada yra gražus pasirinkimš piemiškų valgtų ir daržovių—virtų ir žalių.

Dienraščio "Laisvės" KONCERTAS
Bus
Lapkričio 10 November
1940
LABOR-LYCEUM SALEJE
949 WILLOUGHBY AVENUE
BROOKLYN, N. Y.